

ΕΛΤΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ
ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 3655 ΚΕΜΠΑΘ
ΚΩΔΙΚΟΣ 3586

ΚΕΡΑΣΟΒΟ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΑ: Κ. ΦΛΩΡΗ 3-5, 113 62 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: -FAX: 210 - 88.27.296
www.kerasovo.gr e-mail: contact@kerasovo.gr

ΤΕΥΧΟΣ 114, ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2010

Πάνω: Παιδιά του χωριού μας, πολιτικοί πρόσφυγες στη Ρουμανία (1950).

Αριστερά: Η βασίλισσα Φρειδερίκη σέρνει το χορό, σε μια επίσκεψη στο χωριό μας το 1953.

**Γεώργιος Χ.
Κοντοδήμος,
Μεγάλος
Ευεργέτης
της Αδελφότη-
τας και του
χωριού μας**

- Αγοράστε γεωργικά και κτηνοτροφικά προϊόντα από τους παραγωγούς του χωριού. Είναι σίγουρα άριστης ποιότητας και ταυτόχρονα ενισχύετε την τοπική οικονομία.
- Ψωνίστε από τα καταστήματα του χωριού. Μας χρειάζονται και τα χρειαζόμαστε.

“ΚΕΡΑΣΟΒΟ”

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: Αδελφότητα Αγίας Παρασκευής Κόνιτσας Ιωαννίνων
ΕΚΔΟΤΗΣ: Δημήτρης Τέλλης, Πρόεδρος Αδελφότητας
Κ. Φλώρη 3-5, 113 62 Αθήνα

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Πρόεδρος: Δημήτρης Τέλλης, 210 8642240 - 6976067198
e-mail: tellis@vivodinet.gr

Αντιπρόεδρος: Μαρίκα Γαλάνη, 210 2921341

Γραμματέας: Γεώργιος Παπανικολάου, 6944717215

Ταμίας: Απόστολος Γαλάνης, 6977508179

Δημόσιες Σχέσεις: Κώστας Χαρισιάδης, 210 4652901-6948962944

Μέλη: Γεώργιος Παναγιώτου 6944574182

Δημήτρης Σπ. Τσιάτσιος 6932352503

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ

Δημήτρης Τέλλης, Κώστας Χαρισιάδης, Γεώργιος Παπανικολάου

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ

Κώστας Χαρισιάδης, Μαρίκα Γαλάνη, Δημήτρης Τέλλης

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΣΤΗΝ ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ

Κώστας Χαρισιάδης

Θερμή παράκληση σε όσους μας στέλνουν εργασίες για δημοσίευση, τα κείμενα να είναι δακτυλογραφημένα ή με καθαρό γραφικό χαρακτήρα και μόνο από τη μία πλευρά της κόλλας. Γραπτά δημοσιευμένα ή μη δεν επιστρέφονται. Ανώνυμες επιστολές και κείμενα δεν δημοσιεύονται.

Τα ενυπόγραφα άρθρα δεν σημαίνει ότι εκφράζουν και τις απόψεις του Δ.Σ. της Αδελφότητας ή της Σύνταξης.

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ: 20 ευρώ - 25 Δολ. ΗΠΑ - ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ 30

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ: Αδελφότητα Αγίας Παρασκευής Κόνιτσας
Κ. Φλώρη 3-5, 113 62 Αθήνα, τηλ. / fax: 210 8827296

Αρ. Λογαριασμού: EUROBANK: 0026-0236-33-0100353475

ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Ηπειρωτικές Εκδόσεις “Πέτρα”

Οικονόμου 32, 106 83 Αθήνα

Τηλ.: 210 8233830 - Fax: 210 8238468,

e-mail: ekdoseispetra@hotmail.com

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

- ΒΑΣΙΟΣ ΗΛΙΑΣ	20
- ΓΕΛΑΔΑΡΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	20
- ΓΗΡΑΣΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	20
- ΚΑΛΟΥΔΑ ΜΕΛΠΩΜΕΝΗ	20
- ΚΙΤΣΑΚΗ Β. ΛΕΥΚΟΘΕΑ	20
- ΚΟΥΚΟΥΜΗ Λ. ΑΝΘΟΥΣΑ	20
- ΚΟΥΚΟΥΜΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	20
- ΚΥΡΙΤΣΗΣ ΠΑΝΤΕΛΗΣ	30
- ΜΑΝΤΖΑΦΟΥ- ΝΑΚΟΥ ΓΙΟΥΛΑ	20
- ΜΑΥΡΟΥΤΣΙΚΟΥ ΠΕΡΣΕΦΟΝΗ.....	
& ΤΙΝΑ	100 \$ ΑΜΕΡΙΚΗΣ
- ΜΕΛΙΤΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ	20
- ΝΑΚΟΣ ΠΑΥΣΑΝΙΑΣ	20
- ΠΑΣΙΑ ΑΝΝΑ	50
- ΠΛΕΣΙΤΗΣ ΛΑΜΠΡΟΣ	20
- ΤΕΛΛΗ ΕΥΣΤΑΘΙΑ	20
- ΤΖΙΝΑ ΝΙΚ. ΚΟΥΛΑ	20
- ΤΖΙΝΑΣ Ν. ΓΕΩΡΓΙΟΣ	10
- ΤΣΙΑΤΣΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	20
- ΤΣΟΥΜΠΑΝΟΣ ΜΕΝΕΛΑΟΣ.....	
.....	100 \$ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

POOLCENTER

**ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ &
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΠΙΣΙΝΑΣ**

ΕΠΙΠΛΑ ΚΗΠΟΥ

ΔΙΑΓΩΝΙΟΣ

Έκθεση 780 χλμ.

Π.Ε.Ο.Α.Κ.

Ισθμός Κορίνθου

Τηλ.: 27410 74074

6944 515444

http://www.pisines.gr

ΚΕΡΑΣΟΒΙΤΙΚΑ 2010: Πολιτιστικές εκδηλώσεις

Το πρόγραμμα των εκδηλώσεων ΚΕΡΑΣΟΒΙΤΙΚΑ 2010 έχει ως εξής:

- **26 Ιουλίου:** Το χωριό τιμά την προστάτιδά του Αγία Παρασκευή. Στο πανηγύρι θα συμμετέχει, με έξοδα της Αδελφότητας, η ορχήστρα του Κώστα Χαλκιά.
- **1 Αυγούστου:** Αιμοδοσία στο χωριό από κινητή μονάδα αιμοληψίας του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Ιωαννίνων.
- **8 Αυγούστου:** '2ο Φεστιβάλ Χορωδιών Παραδοσιακού Τραγουδιού'. Συμμετέχουν:
 - Η χορωδία της Πανεπιστημιακής
 - Η χορωδία του Πολυφωνικού Ηπείρου (Βαγγέλης Κώτσου)
 - Η χορωδία του ΚΑΠΗ Αναβύσσου
 - Το χορευτικό του Δήμου Σοχού Θεσσαλονίκης
 Στην ορχήστρα θα είναι ο δικός μας καλλιτέχνης Νίκος Φιλιππίδης.
- **13 Αυγούστου:** Εγκαίνια του Λαογραφικού Μουσείου.
- **15 Αυγούστου:** Λαϊκή βραδιά.

- **17 Αυγούστου:** Ημερήσια εκδρομή στη Βόρεια Ήπειρο. Το πρόγραμμα έχει ως εξής: 7 π.μ. Αναχώρηση από την πλατεία του χωριού. Πρώτος σταθμός στο Αργυρόκαστρο. Ξενάγηση στα αξιοθέατα. Δεύτερος σταθμός στη Δερβιτσάνη. Τρίτος σταθμός στους Αγίους Σαράντα. Ξενάγηση και φαγητό. Επίσκεψη και ξενάγηση στον αρχαιολογικό χώρο Βουθρωτού. Προσκύνημα στους ήρωες Έλληνες πεσόντες στον πόλεμο του 1940 στο νεκροταφείο των Βουλιάρων. Επιστροφή στο χωριό. Η τιμή του εισιτηρίου είναι 25€ το άτομο.
 - Ενδιάμεσα θα διοργανωθούν αγώνας δρόμου, ανάβαση στο Σμόλικα, έκθεση τοπικών προϊόντων, αναβίωση παραδοσιακών παιχνιδιών.

**Επιμέλεια του προγράμματος
Κώστας Χαρισιάδης**

ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Τον ερχόμενο Νοέμβριο, όπως είναι γνωστό, θα γίνουν οι δημοτικές και νομαρχιακές εκλογές. Εμείς από την πλευρά μας πρέπει να προετοιμαστούμε, να θέσουμε τις προτεραιότητες ως χωριό και να τις καταθέσουμε στους υποψηφίους εγγράφως. Αυτό βέβαια προϋποθέτει να αποφασίσουμε ποιες είναι οι προτεραιότητες που θα βάλουμε, να τις καταθέσουμε και με ομοφωνία να καταλήξουμε σε κάποιες από αυτές κατά βαθμό σπουδαιότητας. Είναι κρίσιμο να καταλήξουμε σε μια τέτοια απόφαση για να μην λείπει ο καθένας τα δικά του και δίνουμε την εντύπωση μιας άναρχης και πολυδιασπασμένης κοινωνίας.

Προτείνω να γίνει το καλοκαίρι στο χωριό ένα διευρυμένο συμβούλιο από όλους τους φορείς του –Αδελφότητες, Συνεταιρισμός, υποψήφιοι, εκπρόσωποι της νεολαίας- να καταθέσουν τις απόψεις τους, να καταγραφούν και οι θέσεις αυτές να αποτελέσουν την πυξίδα των αιτημάτων μας.

Κατ' αυτόν τον τρόπο θα μας αντιμετωπίζουν με σοβαρότητα κι εμείς θα έχουμε ένα μέτρο για να μετράμε κατά πόσο εκπληρώθηκαν οι υποσχέσεις της δημοτικής αρχής που θα προκύψει.

Δημ. Τέλλης

ΤΟ ΚΕΡΑΣΟΒΟ ΑΛΛΟΤΕ ΚΑΙ ΤΩΡΑ

Το Κεράσοβο Κονίτσης πριν 60 χρόνια ήταν κεφαλοχώρι, ένα μεγάλο ζωντανό χωριό με 2.500 κατοίκους. Συνορεύει με 10 άλλα χωριά: τη Φούρκα, τη Σαμαρίνα, το Δίστρατο, τις Πάδες, το Παλιοσέλι, την Πουρνιά, τη Μόλιστα, την Καστάνιανη, τη Λαγκάδα και τη Δροσοπηγή.

Ζούσαμε ήρεμα με τα προϊόντα που πρόσφερε η γη μας: σιτάρι, καλαμπόκι, φασόλια, πατάτες, κρεμμύδια, ντομάτες κ.ά. Κάθε σπίτι είχε ένα βόδι, μια αγελάδα, ένα μουλάρι για να καλλιεργούμε τα χωράφια και να μεταφέρουμε τα προϊόντα μας. Είχαμε επίσης πρόβατα, γίδια για γάλα, γουρούνια, κουνέλια και κότες. Από τα σταφύλια μας βγάζαμε το κρασί και το τσίπουρο.

Υπήρχαν πολλά μαγαζιά. Τρία μπακάλικα, τρία καφενεία, τέσσερις ταβέρνες. Υπηρετούσε μόνιμος αγροτικός γιατρός και μαζί του είχε δυο νοσοκόμες και μία μαμή. Υπήρχαν ακόμη δυο δασοφύλακες, δυο αγροφύλακες και 6 δάσκαλοι που δίδασκαν σε 200 παιδιά.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛ. 10

ΕΠΙΣΤΟΛΗ – ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΣΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΕΣ ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΕΣ

Το χωριό μας έχει την τύχη να βρίσκεται πάνω στη διαδρομή του εθνικού μονοπατιού Ο3 και αυτό μας παρέχει πλεονεκτήματα που δεν τα έχουμε αξιοποιήσει ως τώρα. Η σημασία του είναι μεγάλη για τον κόσμο της ορειβασίας. Επισημαίνω ότι σ' όλη την Ελλάδα υπάρχουν 8 τέτοια μονοπάτια όλα κι όλα.

Το μονοπάτι Ο3 συνδέει τα Γιάννενα με το Γράμμο. Ξεκινάει από τη βόρεια πλευρά της λίμνης των Ιωαννίνων και αφού διασχίσει το βουνό Μιτσικέλι, περνάει από τα Ζαγοροχώρια Κήποι, Βίτσα, Μονοδέντρι, διασχίζει το φαράγγι του Βίκου, ανεβαίνει στο Πάπιγγο, διασχίζει το βουνό Τύμφη, περνάει από το χωριό Βρυσοχώρι και Πάδες, διασχίζει το Σμόλικα και από το χωριό Αγία Παρασκευή περνάει το Σαραντάπορο και καταλήγει στο Γράμμο όπου ανταμώνει το Ευρωπαϊκό μονοπάτι Ε6. (Τα στοιχεία είναι από φυλλάδιο των Εκδόσεων ΑΝΑΒΑΣΗ)

Για να αξιοποιήσουμε λοιπόν αυτό το πλεονέκτημα πρέπει να το συντηρήσουμε το μονοπάτι σωστά (σήμανση, καθαρισμός όπου απαιτείται) και κυρίως να το προβάλλουμε. Στα πλαίσια αυτά, η Αδελφότητα Αθηνών πήρε την πρωτοβουλία να απευθύνει την παρακάτω επιστολή-πρόσκληση στους Ορειβατικούς Συλλόγους της χώρας.

Αγαπητοί φίλοι

Η ανάγκη για επικοινωνία με ανθρώπους που έχουν κοινές αξίες και παρόμοια ενδιαφέροντα γέννησε την επιθυμία να σας απευθύνουμε την επιστολή αυτή. Η αγάπη για τη φύση και η διάθεση για την εξερεύνησή της αποτελούν ισχυρή συνδετική δύναμη για ανθρώπους με ευαισθησία ψυχής και καλλιεργημένο πνεύμα.

Η Αγία Παρασκευή Κόνιτσας βρίσκεται στις βορειοδυτικές πλαγιές του Σμόλικα σε υψόμετρο 970 μ. Είναι το μεγαλύτερο χωριό της περιοχής και απέχει 27 χμ. από την Κόνιτσα και 20 χμ. από τη Σαμαρίνα. Διαθέτει Ξεώνα δυναμικότητας 36 κλινών, χώρους για απλή φιλοξενία, ταβέρνες και καταστήματα.

Η Αδελφότητα Αγίας Παρασκευής Κόνιτσας 'ΤΟ ΚΕΡΑΣΟΒΟ' είναι ο πολιτιστικός σύλλογος του χωριού με έδρα την Αθήνα και αξιόλογη δράση για πάνω από 50 χρόνια. Περισσότερα μπορείτε να πληροφορηθείτε στην ιστοσελίδα μας: www.kerasono.gr

Από την Αγία Παρασκευή Κόνιτσας ξεκινάει το εθνικό ορειβατικό μονοπάτι Ο3 για την κορυφή του Σμόλικα. Σε 4 περίπου ώρες φτάνετε στη Δρακόλιμνη και μετά από άλλη 1 ώρα στην κορυφή του βουνού, υψόμετρο 2.637 μ.

Ο Σμόλικας είναι σχετικά ομαλό βουνό. Τα δάση του αποτελούνται από πεύκα, οξιές, έλατα και ρόμπολα. Η πανίδα του περιλαμβάνει αρκούδες, λύκους αγριόχοιρους,

αγριόγιδα κ.ά. Η Δρακόλιμνη του Σμόλικα βρίσκεται σε υψόμετρο 2.200 μ. Έχει σταθερή στάθμη και περίμετρο περίπου 375 βήματα.

Κοντά στο χωριό υπάρχει μια άγρια και παρθένα περιοχή με ιδιαίτερο φυσικό κάλλος, ο Βαθύλακκος.

Με την επιστολή μας αυτή σας καλούμε να εντάξετε στο πρόγραμμα των εξορμήσεών σας και την διαδρομή Αγία Παρασκευή Κόνιτσας – Σμόλικας με τη βεβαιότητα ότι θα σας προσφέρει όμορφες εντυπώσεις. Σε μας δε θα χαρίσετε την ευκαιρία και τη χαρά να σας φιλοξενήσουμε, να σας δείξουμε τις ομορφιές του τόπου μας και το κυριότερο να γνωρίσουμε ανθρώπους με κοινές αξίες όπως είναι η αγάπη για τη φύση.

Με τιμή!

Δημήτρης Τέλλης
Πρόεδρος της Αδελφότητας
Αγ. Παρασκευής Κόνιτσας
ΤΟ ΚΕΡΑΣΟΒΟ'

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΝΑ ΑΠΟΛΑΥΣΟΥΜΕ ΜΙΑ ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ

Τα κίνητρα που οδηγούν τον άνθρωπο στο βουνό είναι ο πόθος για περιπέτεια, η περιέργεια για το άγνωστο, η αγάπη μας για το ορεινό περιβάλλον και η επιδίωξη να γνωρίσουμε τα όρια του εαυτού μας. Γι' αυτό μια ανάβαση στο βουνό, πέρα από φυσική σημαντική άσκηση, διευρύνει και εμπλουτίζει τον αισθητικό, συναισθηματικό και πνευματικό κόσμο του ορειβάτη.

Οι δυνάμεις που καταναλώνουμε σε μια ανάβαση είναι διπλάσιες απ' ό,τι το βάδισμα σε επίπεδο έδαφος. Όσο μεγαλώνει δε το υψόμετρο, τόσο αυξάνονται οι δυσκολίες. Για να είναι λοιπόν η ορειβασία απόλαυση, πρέπει να μειώσουμε όσο γίνεται τις αντικειμενικές και υποκειμενικές δυσκολίες και να προλάβουμε τυχόν ατυχήματα.

Μέτρα που πρέπει να πάρουμε πριν την ανάβαση

1. Επιλέγουμε την παρέα που θα ενταχθούμε. Είναι άτομα συνεργάσιμα και φιλικά;
2. Να έχουμε μαζί μας ως υπεύθυνο έναν άνθρωπο έμπειρο που να γνωρίζει τη διαδρομή.
3. Ενημερώνουμε τους οικείους μας για το χρόνο, τον προορισμό και τη διαδρομή που θα ακολουθήσουμε.
4. Ο υπεύθυνος ενημερώνει τα μέλη της αποστολής τι πράγματα πρέπει να έχουν μαζί τους. Αυτά είναι: παγούρι γεμάτο με νερό. Στα τρόφιμα να συμπεριλαμβάνονται φρούτα, γαλακτοκομικά, γλυκά (σοκολάτα, αποξηραμένα φρούτα), πρωτεϊνούχες τροφές όπως κρέας και τροφές που περιέχουν υδατάνθρακες όπως ψωμί και πατάτες. Στο σακίδιό τους να έχουν ακόμη σουγιά, φακό, σπάγκο, χαρτί υγείας, αναπτήρα, φωτογραφική μηχανή.

Τα ρούχα μας να είναι άνετα και ελαφριά. Φοράμε πολλά στρώματα από λεπτές μπλούζες. Έχουμε μαζί μας ένα δεύτερο ζευγάρι κάλτσες κι ένα λεπτό αδιάβροχο (άνορακ), υπνόσακο, καπέλο. Τα μποτάκια μας να είναι ελαφριά και άνετα.

Πριν ξεκινήσουμε, βάζουμε αντηλιακό γιατί ο ήλιος στο βουνό είναι επικίνδυνος.

Τι πρέπει να λάβει υπόψη του ο επικεφαλής

1. Να εκτιμήσει αν τα μέλη της αποστολής είναι ικανά να φτάσουν στον προορισμό.
2. Είναι ευνοϊκές οι καιρικές συνθήκες;
3. Γνωρίζει καλά τη διαδρομή;
4. Να έχει μαζί του φαρμακείο με γάζες, ιώδιο, αντιστα-

μινικά για το τσίμπημα των εντόμων, αναλγητικά χάπια, εμβόλιο για τσιμπήματα από φίδια ή σκορπιούς.

5. Να έχει μαζί του κάποιο μέσο επικοινωνίας (κινητό, ασύρματο). Ένα τσεκούρι.

Τι πρέπει να προσέχουμε κατά τη διαδρομή

1. Ξεκινάμε όσο πιο νωρίς γίνεται για να φτάσουμε μέρα στον προορισμό μας.
2. Να πίνουμε νερό κατά τακτά χρονικά διαστήματα έστω κι αν δεν διψάμε.

3. Περπατάμε με κανονικό ρυθμό.
4. Στο πρόγευμα κατά τη διαδρομή τρώμε ένα φρούτο (νωπό ή αποξηραμένο) ή σοκολάτα. Ποτέ οινοπνευματώδες ποτό.
5. Επιλέγουμε το μέρος που θα κατασκηνώσουμε να είναι ασφαλές, να έχει πρόσβαση σε νερό και ξύλα για το άναμμα της φωτιάς. Προσέχουμε να μην υπάρχουν εκεί κοντά μαντριά με κοπάδια ζώων.

Χρήσιμες οδηγίες για προστασία και προφύλαξη των ορειβατών

1. Από κεραυνούς. Απομακρυνόμαστε από κορυφές βουνών, δεν καθόμαστε κάτω από δέντρα, πετάμε από πάνω μας μεταλλικά αντικείμενα όπως μεταλλικά μπαστούνια, στηρίγματα σκηνών.
2. Από τη βροχή. Φοράμε το αδιάβροχο και στεκόμαστε σε μέρος που μπορεί κάπως να μας προστατέψει: μια σπηλιά, ένα κοίλωμα βράχου.
3. Τσομπανόσκυλα. Δεν αποτελούν συνήθως κίνδυνο. Είναι όμως σοφό να τα αποφεύγουμε όσο μπορούμε αλλάζοντας την πορεία μας. Αν όμως τα συναντήσουμε, δεν το βάζουμε στα πόδια. Δεν μας πιάνει πανικός και δεν τους κάνουμε επίθεση. Συμπεριφερόμαστε με φυσικότητα και αδιαφορία. Δεν ασχολούμαστε μαζί του και απομακρυνόμαστε από το χώρο που φυλάει με κανονικό βήμα χωρίς απότομες κινήσεις. Αν παρ' όλα αυτά μας επιτεθεί, απαντάμε δυναμικά με το μπαστούνι μας ώστε να καταλάβει ότι είμαστε δυνατότεροι απ' αυτό.
4. Φίδια, σκορπιοί. Δεν κάνουμε απότομες κινήσεις. Με μια αστραπιαία κίνηση τα απομακρύνουμε από πάνω μας.

Τα στοιχεία είναι από το βιβλίο ΕΓΚΟΛΠΙΟ ΟΡΕΙΒΑΣΙΑΣ του ΕΟΣ Αχαρνών τον οποίο και ευχαριστούμε θερμά που μας το παραχώρησε μαζί με μια σειρά από ορειβατικούς χάρτες.

1. Η κεραία της VODAFONE στη θέση Ανήλιο.

ΜΙΚΡΑ & ΜΕΓΑΛΑ ΝΕΑ

2. Την Κυριακή του Πάσχα έγινε πολύ ωραίο γλέντι κυρίως από τους νέους του χωριού μας που τα τελευταία χρόνια δίνουν το παρόν συμμετέχοντας δυναμικά στις εκδηλώσεις. Γέμισε η πλατεία με νιάτα που σχημάτισαν έναν τεράστιο κύκλο χορεύοντας με την ορχήστρα του Δημήτρη Χαλκιά. (Σελ. 8)

3. στις 2 Μαΐου η Αδελφότητα Αθηνών τέλεσε το ετήσιο μνημόσυνο υπέρ της αναπαύσεως της ψυχής του μεγάλου ευεργέτη μας αείμνηστου Γεώργιου Χρ. Κοντοδήμου στον ιερό ναό Αγίου Σπυρίδωνα Καματερού. Στην τελετή παραβρέθηκαν, προς τιμή τους, πολλοί χωριανοί και συγγενείς του εκλειπόντος. Το Δ.Σ. της Αδελφότητας τους ευχαριστεί όλους για την παρουσία τους και ιδιαίτερα την κ. Ανθούλα Παστρουμά για τις πολύτιμες υπηρεσίες της.

4. Χαιρόμαστε ιδιαίτερα όταν βλέπουμε νέα παιδιά να περνούν τις διακοπές τους στο χωριό γιατί αυτό αποτελεί εγγύηση για το μέλλον. Στο περιβάλλον του χωριού τα παιδιά μας αναπτύσσουν δεσμούς φιλίας και αναγνωρίζονται οι συγγένειες μεταξύ τους. Όλοι τα χαιρόμαστε όταν τα βλέπουμε να παίζουν, να χορεύουν, να διασκεδάζουν. Είναι ευτυχία να βλέπεις τους παππούδες και τις γιαγιάδες να τα καμαρώνουν.

Τα τελευταία χρόνια όμως παρατηρούνται κάποιες συμπεριφορές που μας στεναχωρούν και μας προβληματίζουν. Το περασμένο Πάσχα μάλιστα ξεπέρασαν κάθε προηγούμενο καθώς ένα πρωινό είδαμε τη μια πλάκα του ρολογιού στο καμπαναριό σπασμένη! Δεν πιστεύαμε στα μάτια μας! Το κόσμημα του χωριού, ο Παρθενώνας μας, είχε βεβηλωθεί! Αυτό είναι μια πράξη βανδαλισμού που δεν ταιριάζει σε Κερασοβιτόπουλα. Και δυστυχώς τα συμπτώματα είναι πολλά για να τα θεωρήσουμε τυχαία. Έχουν αναφερθεί ζημιές σε αυτοκίνητα, έσπασαν τα σκαλιά στο Ηρώο, τις βρύσες στην πλατεία, τα τζάμια στο σχολείο, τις κούνιες στην παιδική χαρά κ.ά.

Το χωριό μας δεν χρειάζεται ανθρώπους που καταστρέφουν για τον απλό λόγο πως ό,τι έγινε ως τώρα έγινε με πολύ κόπο και πολλές θυσίες. Τα περισσότερα έργα που στολίζουν το χωριό μας είναι έργα που έγιναν με προσωπική εργασία και αποτελούν απόδειξη του πατριωτισμού των Κερασοβιτών. Και γι' αυτό είναι ιερά. Δεν έχουν λοιπόν το δικαίωμα κάποια λίγα άτομα, και επιμένω ότι είναι λίγα γιατί μετριούνται στα δάχτυλα του ενός χεριού, να καταστρέφουν ακόμη και μια πέτρα.

Όμως την άλλη μισή ευθύνη έχουν οι γονείς των παιδιών αυτών οι οποίοι δεν τα διαπαιδαγώγησαν σωστά ώστε να καταλάβουν το λάθος τους. Έχουν ακόμη τεράστια ευθύνη και πρέπει με σοβαρότητα να λάβουν τα μέτρα τους ώστε τα παιδιά τους να μην είναι ανεξέλεγκτα.

Η κατάσταση ξεπέρασε τα όρια και το χωριό μας δεν αντέχει τέτοιους βανδαλισμούς. Ας ελπίσουμε ότι κάποιοι γονείς θα αντιληφθούν την σοβαρότητα της κατάστασης και θα βοηθήσουν τα παιδιά τους να μην επαναλάβουν τέτοιες ενέργειες που δεν τιμούν κανέναν.

5. Με χαρά λάβαμε το νέο βιβλίο του δικηγόρου κ. Νικόλαου Γηράση με τον τίτλο «Ο ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝΑΣ ΣΤΟ ΒΟΪΟ-ΟΙ ΜΑΚΕΔΟΝΟΜΑΧΟΙ ΤΟΥ ΒΥΘΟΥ»

Στη σελ.21 γράφει ο συγγραφέας για τη σύν-

θεση του πληθυσμού του χωριού Βυθός Κοζάνης – Ντόλος το παλαιότερο όνομά του- το οποίο βρίσκεται δυο χιλιόμετρα από τον Πεντάλοφο (παλαιό Ζουμπάνι): «Από το Κεράσοβο Κονίτσης (τώρα Αγία Παρασκευή) γύρω στα 1720-1740 εγκαταστάθηκαν (στο Βυθό) οι οικογένειες Γηράση ή Γεράση, Τσίνα, Μητράκα, Δαμαλά, Τζέμαρη. Δημιούργησαν στη βορινή κορυφή τον οικισμό ΚΕΡΑΣΟΦΑΔΕΣ ή ΚΕΡΑΣΟΒΙΤΙΚΑ.»

Στη συνέχεια ο συγγραφέας αναφέρεται στην προσφορά των Ντολιοτών στο Μακεδονικό Αγώνα (1904-1908).

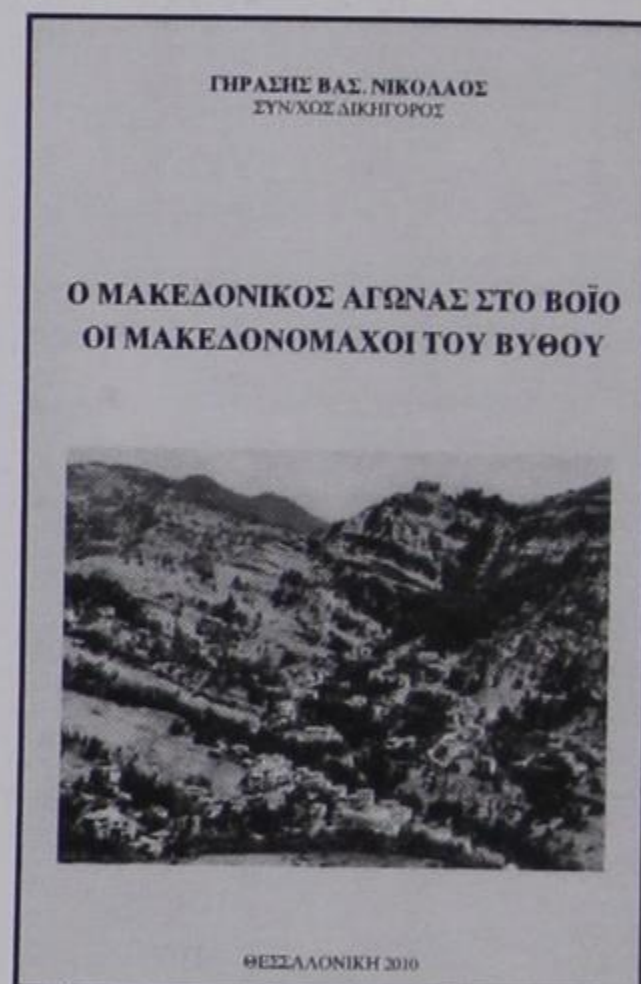
Από βάθους καρδιάς ευχαριστούμε και συγχαίρουμε τον κ. Γηράση γιατί με το πόνημά του αυτό μας βοήθησε να συμπληρώσουμε τις γνώσεις μας για την ιστορία του Κερασόβου. Τον διαβεβαιώνουμε ότι το βιβλίο του θα αποτελέσει κόσμημα για την βιβλιοθήκη της Αδελφότητας και θα είναι προσιτό σε κάθε ενδιαφερόμενο να το μελετήσει.

6. Όλοι είμαστε περήφανοι για τη γενναιοδωρία της φύσης που χάρισε απλόχερα τα πλούτη της στο χωριό μας. Η πλούσια βλάστηση, τα πολλά και πεντακάθαρα νερά, το μοναδικό γεωφυσικό ανάγλυφο το καθιστούν έναν τόπο όμορφο και ευχάριστο.

Αντί όμως αυτή την ομορφιά να την προστατέψουμε και να την αναδείξουμε για να την απολαμβάνουμε όλοι, κάποιοι, με εξοργιστική αδιαφορία, κάνουν ότι μπορούν για να την καταστρέψουν. Τα καταπράσινα ρέματα παραμένουν σκουπιδοτόποι αν και ο Δήμος Κόνιτσας στέλνει απορριμματοφόρα και έβαλε κι άλλους κάδους για τη συλλογή των σκουπιδιών. Το πρόβλημα μπορεί να καλύπτεται κάπως από τη βλάστηση το καλοκαίρι. Αυτό όμως δεν μας απαλλάσσει από τις ευθύνες μας. Ακόμη και για τα ογκώδη αντικείμενα δεν υπάρχει δικαιολογία καθώς κι αυτά είναι υποχρεωμένος να τα απομακρύνει ο Δήμος.

Τα σκουπίδια δεν βλάπτουν μόνο την αισθητική μας αλλά μπορούν να γίνουν εστίες ανάφλεξης πυρκαγιών, να προκαλέσουν ασθένειες σε ανθρώπους και ζώα και να μας επιβάλουν οικονομικό πρόστιμο καθώς παραβαίνουμε περιβαλλοντικούς νόμους της Ε.Ε.

Είναι επιτακτική ανάγκη να ευαισθητοποιηθούμε και είτε εθελοντικά είτε με την οικονομική στήριξη του Δήμου ή του Συνεταιρισμού να καθαριστούν τα ρέματα από τα σκουπίδια ώστε να αναδειχτεί η φυσική τους ομορφιά και το σημαντικότερο να φανούμε αντάξιοι του πολιτισμού μας και την αγάπης μας για τον τόπο.

Η ΖΩΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΣΤΗ ΡΟΥΜΑΝΙΑ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ Ι. ΠΑΣΙΑΣ

Ένας από τους Κερασοβίτες που έζησαν τη σκληρότητα του εμφύλιου σπαραγμού ήταν κι ο Δημήτριος Πασιάς.

Γονείς του ήταν ο Γιάννης Πασιάς και η Δημητρούλα το γένος Νίτσα. Είχε μόνο μια αδερφή, την Κλεοπάτρα, η οποία σκοτώθηκε από νάρκη σε ηλικία 19 χρονών και αρραβωνιασμένη.

Στην περίοδο της ιταλικής κατοχής η μητέρα του εντάχθηκε στο ΕΑΜ-ΕΛΑΣ. Οι κατακτητές τη συνέλαβαν και τη βασάνισαν στο Παλιό Σχολείο του χωριού για να μαρτυρήσει πού έκρυβε όπλα. Στον εμφύλιο, κατά το 1948 που το χωριό ήταν υπό τη διοίκηση των Ανταρτών, ως στέλεχος του ΕΛΑΣ, ήταν μέλος στο Λαϊκό Δικαστήριο. Η Γιάννενα Πασιά ήταν απόφοιτος του Σχολαρχείου και, όσοι τη γνώρισαν, παραδέχονται ότι ήταν μια από τις πιο έξυπνες και δραστήριες γυναίκες της εποχής. Μετά τη λήξη του εμφύλιου, την έστειλαν στις φυλακές του ΦΙΞ στα Γιάννενα για 1,5 χρόνο.

Ο πατέρας του, Γιάννης Πασιάς, θεωρήθηκε ως υπεύθυνος για τον ξεριζωμό των παιδιών στις σοσιαλιστικές χώρες και καταδικάστηκε σε 3,5 χρόνια φυλακή και εξορία στην Κασσάνδρα Χαλκιδικής.

Το μοναχογιό τους Δημήτρη τον έστειλαν το 1948, μαζί με 70 ακόμη παιδιά στις σοσιαλιστικές χώρες 'για να γίνει καλύτερος άνθρωπος' όπως δήλωσε με θάρρος ο πατέρας του στο δικαστήριο.

Ο πρώτος σταθμός για τα προσφυγόπουλα ήταν η πόλη Αυλώνα της Αλβανίας. Από εκεί με τρένα μεταφέρθηκαν στο Βελιγράδι της Γιουγκοσλαβίας και στη συνέχεια με τη φροντίδα του Ερυθρού Σταυρού διαμοιράστηκαν στη Ρουμανία, την Ουγγαρία, την Πολωνία, την Τσεχοσλοβακία και τη Βουλγαρία. Να αναφέρουμε εδώ ότι οι μαχητές του ΔΣΕ μεταφέρθηκαν στην Τασκένδη της Σοβιετικής Ένωσης.

Ο Δημήτρης Πασιάς βρέθηκε στη Ρουμανία μαζί με άλλα 30 παιδιά και τις манάδες τους από το χωριό Κεράσοβο Κόνιτσας. Εκεί σπούδασε στο 7/τάξιο Δημοτικό και στη συνέχεια σπούδασε σε επαγγελματική σχολή όπου έμαθε την τέχνη του ξυλουργού. Αφού αποφοίτησε, εργάστηκε σε ξυλουργικό εργοστάσιο και έδωσε εξετάσεις στο Εργατικό Πανεπιστήμιο για γεωλόγος. Διέκοψε όμως τις σπουδές του καθώς τον Ιούνιο του 1958 επαναπατρίστηκε στη Ελλάδα. Την επόχμη εκείνη οι γονείς του, όπως θα θυμούνται οι παλιότεροι, λειτουργούσαν στο χωριό ξυλουργικό εργοστάσιο και λαναριστική μηχανή.

ΓΙΩΡΓΟΣ Ν. ΤΖΙΝΑΣ

Ο Γιώργος Τζίνας ήταν γιος του Νικόλαου Τζίνα και της Δέσποινας το γένος Αθανασίου Βάιλα. Αδέρφια είχε το Θόδωρο, υπήρξε αντάρτης στον εμφύλιο, την Πανάγιω και την Ελένη.

Ο Γιώργος είναι από τα παιδιά του χωριού που έφυγαν για τις σοσιαλιστικές χώρες 'με αφορμή ένα περίεργο περιστατικό. Ήταν Αύγουστος του 1948 και το χωριό ήταν υπό τη διοίκηση των Ανταρτών του Δημοκρατικού Στρατού. Ένα λυσσασμένο σκυλί τον δάγκωσε μαζί και άλλους χωριανούς. Οι Αντάρτες ανέλαβαν να τους περιθάψουν και τους έστειλαν σε στρατόπεδο στο Γράμμο. Εκεί θυμάται τους Αντάρτες να τους ψυχαγωγούν με θεατρικές παραστάσεις και Καραγκιόζη.

Από το Γράμμο θα βρεθεί στην πόλη Κορυτσά της Αλβανίας. «Θυμάμαι το θείο μου, τον Λάζαρο Παπανικολάου, που μου έδωσε 300 λεκ για χαρτζιλίκι», λέει.

Από εκεί τους μετέφεραν μαζί με άλλα 28.000 Ελληνόπουλα, στο Βελιγράδι και στη συνέχεια, μετά το διαμοιρασμό, στην πόλη Φέλιξ της Ρουμανίας. Εκεί τους φιλοξένησαν σε εγκαταστάσεις ιαματικών λουτρών. Στο Δημοτικό Σχολείο, όπου είχε δάσκαλο και τον Γιάννη Καναβό, διδάσκονταν μαθήματα και στην ελληνική και στη ρουμανική γλώσσα. Στα ελληνικά έκαναν Γλώσσα, Ιστορία, Γεωγραφία και μάθαιναν ελληνικά τραγούδια. Γυμνάσιο πήγε στην πόλη Τιμισοάρα. Το διέκοψε όμως για να γραφτεί σε τεχνική σχολή αγροτών όπου έμαθε να επισκευάζει αγροτικά μηχανήματα. Ήταν αριστούχος μαθητής και πήρε μάλιστα υποτροφία.

Το 1958 παντρεύτηκε στη Ρουμανία τη Χρυσούλα Κοφίτσιου από τις Πάδες Κόνιτσας. Το 1960 επαναπατρίστηκε στην Ελλάδα και εργάστηκε για λίγο στη Βιαμάξ αφού τον απέλυσαν.

Θεωρεί τον εαυτό του τυχερό που έζησε στη Ρουμανία γιατί το σύστημα εκεί τον βοήθησε να σπουδάσει. «Πώς να μαθαίναμε γράμματα στην Ελλάδα όταν όλοι μας έδερναν; Στη Ρουμανία οι δάσκαλοι ήταν δίπλα μας και μας έβαλαν να μείνουμε σε παλάτια». Σήμερα είναι 72 χρονών, ζει στο χωριό. Έχει 7 παιδιά και 15 εγγόνια!

ΝΙΚΟΣ ΣΠ. ΚΟΥΚΟΥΜΗΣ

Ο πατέρας του Νίκου, Σπύρος Κουκούμης ήταν οργανωμένο μέλος στο ΕΑΜ. Μετά τη συμφωνία της Βάρκιζας, υπέστη κι αυτός τις φοβερές διώξεις των ΜΑΥδων με την κατηγορία ότι δεν είχε παραδώσει το όπλο όπως προέβλεπε η συμφωνία. Τον έκλεισαν στη φυλακή και τον βασάνισαν άγρια. Μετά από αυτό έπαθε φυματίωση και πέθανε σε ηλικία 39 ετών, το 1947.

Το 1948 η μητέρα τους θα αποφασίσει να φύγει με τα τρία της παιδιά, το Λάζαρο, το Νίκο και το Γιάννη για τις σοσιαλιστικές χώρες. Μαζί της θα πάρει και τα αγόρια της Ανδρομάχης Ζήκα (Μουλέσιω). Ήθελε έτσι να τα προστατέψει από τις διώξεις και να τους εξασφαλίσει μια καλύτερη ζωή. Πρώτος σταθμός ήταν η πόλη Αυλώνα της Αλβανίας και στο τέλος η πόλη Σινάια της Ρουμανίας.

Αφού τελείωσε το λύκειο, συνέχισε τις σπουδές του σε ανώτερη σχολή στο Γαλάτσι της Ρουμανίας ως τεχνικός Σχεδιαστής - Μελετητής.

Μαζί με τον αδερφό του Γιάννη αλλά και άλλους Έλληνες αλλά και Ρουμάνους φίλους του έφτιαξαν ένα μουσικό συγκρότημα ροκ μουσικής και έδιναν συναυλίες σε πλατείες και πάρκα. Αυτό κράτησε 8 χρόνια. «Ήταν πολύ ωραία χρόνια!», λέει.

Στην Ελλάδα επαναπατρίστηκε το 1975 μαζί με τ' αδέρφια του και τη μητέρα τους. «Τον πρώτο καιρό στην Ελλάδα μας στάθηκε πολύ ο Νικόλας Κουκούμης, μας στήριξε.»

Εργάστηκε σε ιδιωτική εταιρία ως τεχνικός σχεδιαστής - μελετητής. Παντρεύτηκε τη Φωτούλα Καναβού και έχουν μια κόρη.

Στη Ρουμανία έζησε 27 ολόκληρα χρόνια.

«Φέρτε μου νερό να ξεδιψάσω / και μια πέτρα για να ξαποστάσω.

Τι να θυμηθώ, τι να ξεχάσω; / Πόσα πέρασα!»

ΦΩΤΟ - ΓΡΑΦΗΜΑΤΑ: ΠΑΣΧΑ 2010 ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

ΣΑΤΕΡΙΝΓ ΑΡΤΙΝΟ

Τούρτες παιδικές - Μπουφές παιδικών γενεθλίων
Μπόμεπες, μπριοζάκια, σουδάκια, καναπεδάκια,
πιροσκή, τυροπιτάκια, πιτσάκια, κρουασάν
και πολλές άλλες λιχουδιές!!!

ΣΟΦΙΑ ΞΕΡΓΙΑ – ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ
ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ 51, ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΟΙ
ΤΗΛ. 210-7708552

ΚΡΑΣΙ - ΤΣΙΠΟΥΡΟ, ΚΤΗΜΑ ΤΖΙΝΑ

ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ Π. ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ

ΤΗΛ.: 22310 - 79090, 6984 172270

13ο ΧΛΜ. ΛΑΜΙΑΣ - ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ
ΛΙΑΝΟΚΛΑΔΙ ΛΑΜΙΑΣ

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΔΟΣΗ

Γράφει ο **Τ. Σαμαράς**

Διαβάσαμε με μεγάλη χαρά, στο τεύχος του περιοδικού μας (Οκτώβριος – Δεκέμβριος 2009) ό,τι ήδη κατατέθηκε στο Πρωτοδικείο Ιωαννίνων προς έγκριση, το Καταστατικό με το οποίο ιδρύεται ο φορέας ο οποίος θα διαχειρίζεται εφεξής το Λαογραφικό Μουσείο του χωριού μας.

Η επωνυμία του είναι: «ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΦΙΛΩΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΚΟΝΙΤΣΗΣ» με έδρα το χωριό μας.

Καιρός ήταν να γίνει το έργο αυτό το οποίο εξ' αρχής φαίνεται να αγκαλιάζεται από όλους τους κατοίκους του χωριού μας. Εφ' ού και τα πρώτα προσφερθέντα Λαογραφικά αντικείμενα. Θα προσφέρουμε όλοι μας, είναι το πρέπει καθήκον κάθε Κερασοβίτη – τισσας. Αν και πολλά από αυτά τα λαογραφικά και πολιτιστικά αντικείμενα, πουλήθηκαν έναντι πινακίου φακής, στην Αλβανία την Κατοχή από τους χωριανούς μας, και την δεκαετία 1950 στους «γυρολόγους» έναντι ελάχιστων δραχμών, εν τούτοις όλοι μας έχουμε αρκετά αποθέματα για να γίνουν οι προσφορές στο Μουσείο. Πρέπει και θα γίνει το πλουσιότερο της περιοχής μας.

Ο γράφων με το παρών σημείωμά του, ήθελε και θέλει να επισημάνει ιδιαίτερα την ανάγκη που έχουμε στην επιστροφή στην πατρίδα μας. Ο Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης ο «κοσμοκαλόγερος», μεγάλος πεζογράφος της νεώτερης Ελλάδας, είπε το εξής: «Το επ' εμοι, εν όσο ζω και αναπνέω και σοφρονώ, δεν θα παύσω πάντοτε να υμνώ μετά λατρείας τον Χριστόν μου, να περιγράφω μετ' έρωτος την φύσιν και να ζωγραφώ μετά στοργής τα γνήσια Ελληνικά ήθη ...».

Στις μέρες μας ο σύγχρονος αγχωμένος άνθρωπος, παράλληλα με την υλικοευδαιμονική του πορεία και διαδρομή. Έχει ανάγκη της ειλικρινούς αγάπης στη γλώσσα του λαού του, στα ήθη κι έθιμα και στην ιστορία της ιδιαίτερης πατρίδας του.

Η νοσταλγία όλων στο χθες, ας είναι καρπός αγάπης και ευλαβικής ευγνωμοσύνης στους απλοϊκούς κι ολιγαρκείς προγόνους μας. Σ' αυτούς που συναντήσαμε την απλότητα της ζωής τους, την άδολη ηρεμία τους, την αυπρόκριτη αγάπη και η νοσταλγία του παρελθόντος.

Ζούμε όλοι μας σήμερα την αλλοτρίωση των χωριών μας και του εαυτού μας, από την ανυποψία στην παραχώρησή μας σε νέα και ξενόφερτα πρότυπα βίου.

Μέσα στη ζάλη της αλλοπρόσαλλης εκρηκτικής εποχής, ας κάνουμε τη μεγάλη προσπάθεια να παραμείνουμε όσοι βέβαια μπορούμε και το θέλουμε, αμόλυντοι, καθαροί, αυθεντικοί και προπαντός νοσταλγοί του παρελθόντος μας.

Ο καθένας από εμάς, Κερασοβίτης-τισσα, κουβαλάει στα βάθη της ψυχής του, της ύπαρξής του την «Ιθάκη» του, ή όπως λέμε το γενέθλιο τόπο του, στον οποίο ασφαλώς και θέλει να επιστρέψει, γιατί τον αιχμαλωτίζει η θύμηση των προγόνων του.

Στη σύγχρονη εποχή μας, της λεγόμενης Παγκοσμιοποίησης (αγελαδοποίηση το έλεγα) της οικονομίας και όχι μόνο, η διάσωση και η διατήρηση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και ταυτότητας, θα πρέπει ν' αποτελεί ένα όπλο αντίστασης σ' ένα κόσμο που κατευθύνεται και οδηγείται από ξένα, αλλότρια συμφέροντα. Ο σημερινός Κερασοβίτης-τισσα και γενικότερα ο Έλληνας οφείλει να σκύψει με ζήλο, αυταπάρνηση κι ενθουσιασμό στην απλή μα γνήσια λαϊκή μας παράδοση, στα ήθη και έθιμά μας του απλού λαού μας για να μπορέσει να οδηγηθεί σε αυτογνωσία, να γνωρίζει τον εαυτό του από πού προέρχεται και που πηγαίνει, βαδίζει στη ζωή του. Το λαϊκό παραδοσιακό βίωμα, που είναι βαθιά ριζωμένο στην ψυχή του συγχωριανού μας, αποτελεί ένα συνεκτικό στοιχείο της ντόπιας Κερασοβίτικης παράδοσής μας.

Σήμερα ο αγχωμένος άνθρωπος, που καταπιέζεται από τις «κοινωνικές επιταγές» ας τον παρακαλέσουμε, ν' ατενίσει με συμπάθεια τις ξεχασμένες μα πολύτιμες, παρακαταθήκες των ενδόξων προγόνων μας και να διαφυλάξει τα κειμήλια και την παράδοση του τόπου του.

Ένας σοφός άνθρωπος έγραψε, πως η προοπτική ενός τόπου επιτυγχάνεται μόνον με την αγάπη, την έντιμη εργασία, την κατάφαση της καρδιάς μας, στη γλώσσα του λαού μας και στα ήθη και έθιμά μας της ιδιαίτερης πατρίδας μας.

Τάκης Σαμαράς

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

1. Ένα μεγάλο ευχαριστώ στον κ. **Μιλτιάδη Νταγκοβάνο** για την γενναιόδωρη προσφορά 1.000 € για τον εξοπλισμό του Λαογραφικού Μουσείου. Ενδιαφέρεται ειλικρινά για το χωριό ο αγαπητός μας φωτογράφος και δείχνει την αγάπη του έμπρακτα.
2. Θερμά ευχαριστούμε τους κ. **Θανάση Ν. Κοκούμη** και **Γιώργο Σκαλωμένο** για τις ακακίες που έκοψαν από το προαύλιο του σχολείου το Πάσχα. Ευχαριστούμε το **Μίμη Σελσιώτη** για τα προβολάκια (σποτ) που μας χάρισε. Ευχαριστούμε τέλος τον **Κώστα Κυρίση** και τον **Γιώργο Βάιλα** για τη βοήθειά τους να μεταφέρουμε αντικείμενα για το Μουσείο.
3. Ευχαριστούμε για την δωρεά αντικειμένων για την έκθεσή τους στο Λαογραφικό Μουσείο τους:
Κώστα Γ. Τζίνα: ασημένιο τούρκικο νόμισμα (1), ιταλικό πιστόλι (1), ξύλινη πλάνη(1)
Γιώργο Δαγκοβάνο: Υστερορωμαϊκά πήλινα θραύσματα.
Αχιλλέα Μπέτζιο: παλάντζα μικρή (1), τσεκούρα για σύρσιμο κορμών(1), φιρφιρί(1)
Λευκοθέα Β. Κιτσάκη: Αργαλειός Αρμένικος (πλήρης), Ανέμη με τσικρίκι, φόρεμα υφαντό, τσιράπια.

Εκ παραδρομής δεν αναφέρθηκε στο προηγούμενο τεύχος ότι στο Σπίτι του Παιδιού δασκάλα Μοδιστρικής ήταν η **Αγόρω Γ. Δαγκοβάνου**.

ΤΟ ΤΡΕΝΟ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Η ζωή είναι σαν ένα ταξίδι με το τρένο. Επιβιβάζεσαι και αποβιβάζεσαι, υπάρχουν ατυχήματα, σε μερικές στάσεις ευχάριστες εκπλήξεις και βαθιά λύπη σε άλλες. Όταν γεννιόμαστε και επιβιβάζομαστε στο τρένο, συναντάμε ανθρώπους για τους οποίους πιστεύουμε ότι θα μας συνοδεύουν σε όλη τη διάρκεια του ταξιδιού, τους γονείς μας και άλλα συγγενικά μας πρόσωπα. Δυστυχώς η πραγματικότητα είναι διαφορετική. Αποβιβάζονται είτε ανέλπιστα γρήγορα είτε πιο αργά, σε κάποια στάση και μας αφήνουν χωρίς την αγάπη, τη στοργή, τη φιλία και τη συντροφιά τους.

Υπάρχουν όμως και άλλα βαγόνια με πολλές θέσεις μέσα σ' αυτά, όπου κάθονται άνθρωποι που δεν τους γνωρίζουμε στην αρχή και πολλές φορές ούτε που μπαίνουμε στη διαδικασία να τους γνωρίσουμε. Είμαστε προκατειλημμένοι στο ότι δεν μπορούν να μας καλύψουν το κενό που νιώθουμε μετά την αποβίβαση των αγαπημένων μας. Όμως αυτοί οι συνεπιβάτες μπορεί

να είναι έτοιμοι, ο καθένας με το δικό του τρόπο, να μας συμπληρώσει το κενό που νιώθουμε και έτσι πρέπει να τους δίνουμε αυτήν την ευκαιρία.

Το ταξίδι, έτσι είναι όμως, γεμάτο προκλήσεις, όνειρα, φαντασία, ελπίδα και αποχαιρετισμούς χωρίς επιστροφή. Ας κάνουμε το ταξίδι με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Να βολευτούμε με τους συνταξιδιώτες μας και να ψάξουμε το καλύτερο στοιχείο στον καθένα απ' αυτούς. Ο χωρισμός λοιπόν από τους αγαπημένους συνεπιβάτες μας είναι οδυνηρός. Πρέπει να έχουμε όμως την ελπίδα πως θα φτάσουμε στον κεντρικό σταθμό και θα τους ξαναδούμε να έρχονται με αποσκευές τις οποίες δεν είχαν ακόμη στην αποβίβαση. Αυτό που με κάνει ευτυχισμένη είναι η σκέψη ότι κι εγώ βοήθησα να πλουτίσουν οι αποσκευές τους και να γίνουν πιο πολύτιμες. Καλό θα ήταν να μάθουμε να βλέπουμε πέρα από το παροδικό. Τίποτα δεν είναι πιο σημαντικό, αν θέλουμε να ευτυχίσουμε στη ζωή μας. Ας ονειρευτούμε, ας παίξουμε ας ζήσουμε μια χαρούμενη ζωή.

ΜΑΧΗ

1943: Ήταν Μάρτιος του 1943. Στις 13 του μηνός, ημέρα Πέμπτη, ξεκινήσαμε μια παρέα για να πάμε στα Γρεβενά. Η παρέα σχηματιζόταν από την Γλυκερία, την Λεύκω, την Σταυρούλα (που ήταν τρεις αδερφές), την Δέσπω Παπαλάμπρου, ο γιος της Αποστόλης και ο Αλέξης Λ. Κυρίσης.

Φορτώσαμε στα μουλάρια μας το λάδι για να το ανταλλάξουμε με στάρι. Τα μουλάρια συντηρούνταν από τα παιδιά και περισσότερο τα φρόντιζαν τα αγόρια. Όταν φτάσαμε στα Γρεβενά, όπου γινόταν παζάρι, έπιασε μια δυνατή βροχή κι έτσι δεν μπορέσαμε να κάνουμε την ανταλλαγή των προϊόντων. Τότε φύγαμε από εκεί και πήγαμε στα διπλανά χωριά, που τα ονόμαζαν Συρίνη και Αμυγδαλιές. Εκεί γνωρίσαμε έναν κύριο που λεγόταν Φώτης Λιάκας. Αυτός είχε περάσει από το σπίτι μας κατά τη διάρκεια του πολέμου του 1940. Τον είχαμε φιλοξενήσει στο σπίτι μας ένα βράδυ κι έτσι τότε μας έδωσε το όνομά του. Αφού φτάσαμε στο χωριό του, αναζητήσαμε το σπίτι του. Τελικά τον βρήκαμε! Αυτός δεν μας γνώρισε, αλλά όταν του εξηγήσαμε ποιες είμαστε και από πού, μας καλοδέχτηκε. Εκεί καταφέραμε με τη βοήθειά του να δώσουμε το λάδι και να πάρουμε σιτάρι. Αφού φάγαμε καλά το μεσημέρι, χοιρινό με δαμάσκηνα και πράσα- ακόμα έχω τη γεύση τους στο στόμα- ξεκινήσαμε το μακρινό ταξίδι της επιστροφής στο χωριό μας. Η γυναίκα του κυρ-Φώτη μας συνέβγαλε, γιατί είχε πολλά χιόνια κι ο δρόμος ήταν κλεισμένος.

Μετά από τρεις μέρες δρόμο, επιτέλους φτάσαμε στο χωριό... Κουρασμένες από το φορτίο των είκοσι οκάδων σιτάρι που κουβαλούσαμε στην πλάτη μας. Η μητέρα μας, με δάκρυα στα μάτια, μας καλοδέχτηκε με μια ζεστή πίτα.

Αυτό το ταξίδι το κάναμε πολλές φορές το χρόνο και για πολλά χρόνια.

Αυτά σας τα εξιστορώ εγώ, η Γλυκερία Γιαννούλη, θυγατέρα του Νούλη Κοταδήμου και τα γράφει η εγγονή μου Σοφία Γ. Καβελλάρη.

ΤΟ ΚΕΡΑΣΟΒΟ ΑΛΛΟΤΕ ΚΑΙ ΤΩΡΑ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛ. 3

Λειτουργούσε Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο με 2 υπαλλήλους, το Σπίτι του Παιδιού με 10 άτομα προσωπικό. Ταπητουργείο με 30 υφάντριες, Κοινότητα, Συνεταιρισμός, Αδελφότητα, Σταθμός Χωροφυλακής, 4 νερόμυλοι: του Πασιά, του Μακρυγιάννη, του Τάκη Γιώργη Βαγγέλη Τέλλη και του Ζήκα. Εκεί αλέθαμε το σιτάρι και το καλαμπόκι.

Όλα τα σπίτια είχαν έναν αργαλειό για να υφαίνουν, λανάρι για να ξαίνουν τα μαλλιά, τσικρίκι, ρόκα για να γνέθουν και να πλέκουν κάλτσες και φανέλες. Στον αργαλειό έφτιαχναν όλα τα ρούχα: παντελόνια, φουστάνια αλλά και σκεπάσματα, κουβέρτες και φλοκάτες. Κάθε σπίτι ήταν και μια μικρή βιοτεχνία.

Αυτά μέχρι το 1970 περίπου. Από κει και πέρα άρχισε η κατηφόρα. Πρώτα το Κεράσοβο έγινε Αγία Παρασκευή. Στη Συνέχεια έφυγε το Σπίτι του Παιδιού, το Νηπιαγωγείο, η Κοινότητα, το Δημοτικό Σχολείο, ενικώς όλες οι υπηρεσίες πλην της Αδελφότητας και του Συνεταιρισμού. Συγκοινωνία έχουμε πια μόνο δυο φορές την εβδομάδα, γιατρό δυο φορές το μήνα ενώ 120 γερόντοι βρίσκονται στο έλεος του Θεού. Εδώ κατέληξε το Κεράσοβο!

Νικόλαος Νταγκοβάνος
του Ιωάννη και της Γιαννούλας

Περί υποψηφίων (συμβουλές)

Όταν παίρνουμε μέρος διά την εκλογή στο Δ. Συμβούλιο πρέπει να έχουμε υπ' όψη μας ότι θα έρθουμε σε σύγκρουση με γείτονες, γνωστούς, φίλους, συγγενείς. Διότι όταν αποφασίζεται ένα έργο, κάποιος θα θιγεί και θα αντιδράσει στην εκτέλεση. Τότε εσύ τι θα κάνεις; Ή πρέπει να συνεχίσεις ή θα υποχωρήσεις. Ένας ηγέτης δεν κάνει πίσω γιατί γνωρίζει ότι το έργο είναι καλό για το κοινωνικό σύνολο. Αυτός είναι πραγματικός αρχηγός. Είναι γενναίος, μεγαλόψυχος, τολμηρός και δεν είναι μικρόψυχος, δειλός, φοβησιάρης και επιπόλαιος.

Δεν δειλιάζει στον πρώτο τυχόντα που του φέρνει αντίρρηση και οπισθοχωρεί για διάφορους λόγους. Αυτός πρέπει να υπερασπίζεται το δίκαιο και όχι να φοβάται την απειλή του θιγόμενου και να ταυτίζεται με το συμφέρον του δυνατού διότι φοβάται την εκδίκηση του δυνατού και αδικεί τον ανίσχυρον.

Αυτός δεν πρέπει να παίρνει μέρος στις εκλογές γιατί είναι δειλός, αναποφάσιτος, φοβησιάρης και αδύναμος να αποφασίζει και να διατάζει. Είναι ανίκανος να εκτελέσει την αποστολή που του ανέθεσε η συνέλευση του Συνεταιρισμού. Δηλαδή να υπερασπίζεται τα συμφέροντα και το γενικό καλό των χωριανών.

Ο μεγαλόψυχος οφείλει να είναι συν τοις άλλοις ακλόνητος και να περιφρονεί τις ανθρώπινες μικρότητες και να τις αντιμετωπίζει με φρόνηση. Να κρίνει δίκαια και όχι όπως τον συμφέρει. Δίκαιος άνθρωπος δεν είναι όποιος αδικία δεν κάνει αλλά όποιος ενώ μπορεί, δεν θέλει να αδικήσει. Ο δίκαιος χαρακτήρας δεν ξέρει να αδικεί κανέναν. «Ο πλούτος που αποκτήθηκε απ' τις άδικες πράξεις, η συμφορά ταχιά τον συντροφεύει.» Ο ένας την αδικία την πληρώνει αμέσως, αργότερα άλλος κι αν ο ίδιος τη γλυτώσει θα πληρώσουν οι αθώοι, τα παιδιά του και τα παιδιά των παιδιών του. Ποτέ ο Θεός δεν λησμονεί ως το τέλος εκείνον που διέπραξε την αδικία. Όταν μας έβρει το κακό, δερνόμαστε και κλαίμε. Όταν σε πλήξει φοβερή αρρώστια, αγωνιάς για την υγεία σου. Δειλός ο ένας και κάνει το γενναίο, άσχημος ο άλλος και όμως κάνει τον ωραίο.

Ο φτωχός κι ο μεροκαματιάρης ζει με την ελπίδα να γίνει πλούσιος. Όλοι τρέχουμε εδώ κι εκεί χωρίς να λογαριάζουμε τη ζωή μας. Αρκεί να φέρουμε χρήματα στο σπίτι. Μα τίποτα οι άνθρωποι δεν σκέφτονται; Λοιπόν εκείνος που πράττει τα δίκαια είναι δίκαιος και εκείνος που πράττει τα άδικα είναι άδικος. Δικαιοσύνη είναι να μην επιθυμείς τα ξένα πράγματα. Αξίζει να επαινεί κανείς τους ανθρώπους εκείνους που καμιά ωφέλεια δεν βάζουν σε μοίρα ανώτερη από το δίκαιο. Και πώς είναι δυνατόν να γίνει κανείς δίκαιος εάν δεν έχει ασκηθεί εμπράκτως να αποφεύγει την πλεονεξία και να μάθει να αγαπάει το δίκαιο;

Όμως το έργο του Συμβουλίου είναι η Δικαιοσύνη και η ορθή χρήση της λογικής ώστε να εξυπηρετείται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο το καλό του τόπου και να ενεργεί με ανδρεία, εγκράτεια, μετριοπάθεια και όχι με ηττοπάθεια και δειλία.

Διότι το κοινόν συμφέρον συσφίγγει την ενότητα του Συνεταιρισμού ενώ το ατομικό τη διασπά. Και είναι συμφέρον να τίθεται σε ανώτερη μοίρα το κοινό συμφέρον και όχι το ατομικό. Να προσπαθούμε έτσι ώστε να κάνουμε το χωριό να ομονοεί και να υπάρχει μια αρμονική σχέση μεταξύ των μελών και να μην οδηγούμεθα σε διαμάχες και στάσεις.

Όλα αυτά τα γράφω δια τους υποψηφίους που πρόκειται να λάβουν μέρος σε μελλοντικές εκλογές του Συνεταιρισμού και δεν αναφέρομαι στο παρόν συμβούλιο ή στα προηγούμενα.

ΑΛΕΚΟΣ ΣΤ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

1. Η Ευαγγελία Ν. Κοταδήμου και ο σύζυγός της Παναγιώτης Χόντος απέκτησαν κοριτσάκι, στις 15 Ιουνίου 2010.

2. Ο Μάκης Κ. Βάιλας και η σύζυγός του Κρυσταλλία απέκτησαν κοριτσάκι, στις 24 Ιουνίου 2010.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

1. Ο Αποστόλης Τσιάτσιος και η σύζυγός του Αντριάνα βάφτισαν το γιο τους στις 9 Μαΐου 2010 στον ιερό ναό Αγίου Ελευθερίου στα Πατήσια. Το όνομα του νεοφώτιστου Βασίλειος.

2. Ο Κώστας Α. Γκούτσιος και η σύζυγός του Σίλντα βάφτισαν το γιο τους στην ιερά μονή Παναγίας Ντουραχάνης στα Ιωάννινα στις 20 Ιουνίου 2010. Το όνομα του νεοφώτιστου Αθανάσιος.

3. Ο Παναγιώτης Γ. Τζίνας και η σύζυγός του Κατερίνα βάφτισαν το γιο τους στις 30 Μαΐου 2010 στον ιερό ναό Αγίας Ζώνης στην Κυψέλη. Το όνομα του νεοφώτιστου Άγγελος.

ΓΑΜΟΙ

1. Η Βιβή Ευ. Νάκου παντρεύτηκε τον αγαπημένο της Αθανάσιο Σηπέτα στις 10 Απριλίου 2010.

2. Ο Νίκος Β. Τσιάτσιος παντρεύτηκε την αγαπημένη του Αμαλία Μάστακα την 1η Μαΐου 2010 στον ιερό ναό Αγίας Ειρήνης στο Γαλάτσι.

ΘΑΝΑΤΟΙ

1. Η Γλυκερία Σκαφίδα-Γκουγκέτα απεβίωσε στις 4 Απριλίου 2010 στο Ίλιον.

2. Ο Απόστολος Σκαλωμένος απεβίωσε στις 9 Απριλίου 2010 και ετάφη στο χωριό.

3. Η Σταυρούλα Χρ. Νταγκοβάνου απεβίωσε στις 24 Απριλίου 2010 σε ηλικία 98 ετών.

4. Η Σούλα Β. Νάκου απεβίωσε στις 30 Απριλίου 2010 σε ηλικία 53 ετών.

5. Η Αθηνά Χρ. Σκαλωμένου απεβίωσε στις 17 Μαΐου 2010 και ετάφη στο χωριό.

6. Η Αρετή Αργ. Γκούτσιου απεβίωσε στις 22 Μαΐου 2010.

7. Η Όλγα Σιάφη απεβίωσε στις 21 Μαΐου 2010 σε ηλικία 95 ετών. Γεννήθηκε το 1915 και το 1937 παντρεύτηκε τον Μιλτιάδη Σιάφη. Μαζί του απέκτησε δυο παιδιά, τον Θανάση και την Ελένη, σύζυγο του Γούσια Στρατσιάνη. Έζησε χήρα το μεγαλύτερο μέρος της ζωής της καθώς ο άντρας πέθανε το 1953 στη μακρινή Τασκένδη ως πολιτικός πρόσφυγας.

8. Ο Κωνσταντίνος Δ. Γκούτσιος απεβίωσε στις 3 Ιουνίου 2010 στους Σταγιάδες Καλαμπάκας σε ηλικία 96 ετών. Στην περιοχή αυτή ζουν πολλοί Κερασοβίτες κυρίως από τα σόγια των Γκουτσιάδων και των Τσιατσιάδων.

9. Η Καλυψώ Γ. Βάσιου απεβίωσε στις 14 Ιουνίου 2010 και ετάφη στο χωριό.

10. Στις 16 Ιουνίου η μοίρα εκοψε το νήμα της ζωής από ένα αξιαγάπητο παιδί, τον Ηλία Ευ. Γκουγκέτα σε ηλικία μόλις 36 χρονών. Η είδηση του θανάτου του μας συγκλόνησε όλους όσοι τον γνωρίζαμε. Ο Ηλίας ήταν ωραίος σε όλα του, και σε εμφάνιση και στο χαρακτήρα. Εργατικός, φιλότιμος, ευγενικός με όλους. Πάντα χαμογελαστός και φιλικός.

Φίλε μας Ηλία, κανείς δεν θα σε ξεχάσει ποτέ. Νέοι σαν κι εσένα δεν φεύγουν αλλά μένουν μαζί μας γιατί δεν μπορεί να γίνει διαφορετικά. Δεν μπορεί να χωρέσει στο νου μας τόση αδικία.

ΜΝΗΜΕΣ ΚΑΙ ΔΙΗΓΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΜΦΥΛΙΟ

Στο πλαίσιο της ενότητας αυτής που ξεκίνησε από το προηγούμενο τεύχος, συνεχίζουμε να δημοσιεύουμε βιώματα και αναμνήσεις ανθρώπων που έζησαν στα μαρτυρικά χρόνια του Εμφυλίου είτε ως πρωταγωνιστές είτε ως θύματα. Όπως είναι αυτονόητο, σκοπός δεν είναι να ξύσουμε πληγές αλλά να διδαχθούμε διδάγματα πολύτιμα από τα τραγικά αυτά γεγονότα τα οποία έχουμε την τύχη να μας τα μεταφέρουν άνθρωποι που τα έζησαν οι ίδιοι. Άλλωστε η απόσταση του χρόνου παρέχει τα περιθώρια για μια πιο ψύχραιμη ματιά στα γεγονότα αυτά. Τέλος είμαι βέβαιος ότι οι νεότερες γενιές θα αντλήσουν πολύτιμα διδάγματα.

Στο τεύχος αυτό καταθέτει τις αναμνήσεις του ο Αναστάσιος Μπλιθικιώτης. Ο Τάσος είναι Λαγκαδιώτης, γαμπρός στο Κεράσοβο καθώς ήταν παντρεμένος με τη Βικτώρια Παστρουμά. Γεννήθηκε το 1929 και το 1948 επιστρατεύτηκε στο Δημοκρατικό Στρατό. Μετά τη σύλληψή του εξορίστηκε στη Λέρο μέχρι το 1950 όταν ο βασιλιάς Παύλος τους έδωσε χάρη. Με τη Βικτώρια παντρεύτηκε το 1953 και απέκτησαν δυο παιδιά, το Νίκο και την Σταυρούλα. Εργάστηκε όλη τη ζωή στην οικοδομή. Το 2002 θα χάσει τη σύντροφό του. Σήμερα ζει στο Καματερό με τα παιδιά και τα εγγόνια του.

Τάσος Μπλιθικιώτης: Αναμνήσεις από τον Εμφύλιο και την εξορία στη Λέρο.

Στις 16 Απριλίου 1948 επιστρατεύτηκα υπό την σκέπη του Κ. Υψηλάντη από τη Σιάτιστα, μαζί με τον Τάσο Μανώλη, Γιάννη Μανώλη, Θωμά Μπλιθικιώτη και Παύλο Ντίνη άπαντες από τη Λαγκάδα. Τον Θωμά και τον Παύλο τους κράτησε ο Υψηλάντης και οι υπόλοιποι πήγαμε στο Πευκόφυτο όπου περάσαμε από γιατρούς και μας στείλανε στο Κοτύλι για εκπαίδευση. Καθίσαμε ένα μήνα και μετά επιστέψαμε στο Πευκόφυτο μαζί με τους Θωμά Γελαδάρη, Γιάννη Ζιούλη και Βασίλη Νταγκουβάνο, δίδυμο αδερφό του νάσιου που πέθανε από αλλεργικό σοκ μετά από πολλαπλά τσιμπήματα από κάμπιες. Εκεί ήρθαν παιδιά από το Καϊμακτσαλάν, το Βέρμιο και το Πάικο.

Έτσι συγκροτήθηκε το Τάγμα Δημοκρατικής Νεολαίας. Κατόπιν φύγαμε για Γρεβενά. Φτάσαμε νύχτα στο Δοτσικό και την επόμενη κάθε λόχος πήγε στο πόστο του. Ο δικός μου λόχος πήγε στο βουνό Τάλαρος, στο χωριό Καλλονή Κοζάνης, απέναντι από τη Ζιούζιουλη.

Στις 4 Ιουνίου μας επιτέθηκε ο Στρατός. Φύγαμε χωρίς διαταγή γιατί δεν είχαμε χαρακώματα! Το στρατηγείο δεν είχε προβλέψει να γίνουν οχυρά. Είχε κάνει κακό υπολογισμό για το πού θα χτυπούσε ο στρατός. Περάσαμε Στρατοδικείο αλλά αθωωθήκαμε λόγω της κακής πρόβλεψης του στρατηγείου. Διαλύθηκε ο λόχος και κάποιοι πήγαμε στη Σαμαρίνα με ομαδάρισσα την Πινακούδου Λαμπρινή από τα Μονόσπιτα Ναούσης. Εκεί δώσαμε μάχη με το Στρατό για δυο ώρες και το δικό μας πολυβόλο έριξε 32.000 σφαίρες! Οπισθοχώρησε ο στρατός. Κάθε απόγευμα, στις 5 η ώρα γινόταν οχλήσεις με βωμολοχίες εναντίον των συναγωνιστριών εκ μέρους του στρατού.

Στις βωμολοχίες αυτές η συναγωνίστρια Πινακούδου Λαμπρινή απαντούσε: «Αυτού που είσατε περνούν αυτά. Στο Δημοκρατικό Στρατό δεν περνούν. Όποιος τολμήσει να κάνει τέτοια πράγματα εδώ θα τιμωρηθεί εν ονόματι του νόμου του Ελληνικού λαού και της επανάστασης.»

Κατόπιν εντολής οπισθοχωρήσαμε και ήρθαμε στο Ταμπούρι όπου δόθηκε η Τρίτη μάχη με το στρατό. Εκεί είχαμε ένα βαρέλι

με 30 κιλά εκρηκτική ύλη. Μόλις οι στρατιώτες πλησίασαν στα 30-40 μέτρα, βάλαμε μπουρλότο στα εκρηκτικά και ο στρατός πανικοβλήθηκε και οπισθοχώρησε χωρίς να συνεχιστεί η μάχη. Σε λίγο ήρθε ο 'γαλατάς' (αεροπλάνο του Στρατού) για να κάνει αναγνώριση. Έδωσε εντολή για ομαδικό πυρ κατά του αεροπλάνου. Με την τελευταία ριπή έπεσε το αεροπλάνο απέναντι από τη Φούρκα.

Παρέλειψα να αναφέρω ότι πριν τη δική μας οπισθοχώρηση, συναγωνιστές από το πολυβολείο της Γύφτισσας εμπόδισαν με το πολυβόλο τους το στρατό να καταλάβουν το Κεράσοβο. Όμως με εντολή του Αμερικανού στρατηγού Βαν Φλιτ έπληξε με ραδιενεργό βόλι το πολυβολείο. Οι συναγωνιστές πέθαναν ακαριαία και το πολυβολείο αχρηστεύτηκε. Για τη χρήση αυτών των απαγορευμένων όπλων η ηγεσία του Δημοκρατικού Στρατού διαμαρτυρήθηκε στον ΟΗΕ αλλά φωνή βοώντος. Μετά την αχρήστευση του πολυβολείου από τη ραδιενέργεια πήραμε εντολή να κατεβούμε στον Τσερίβραχο για να εμποδίσουμε το Στρατό να καταλάβει το Κεράσοβο. Τον Αύγουστο του 1948 πήγαμε στη Ζέρμα, κοντά στο μοναστήρι όπου μείναμε 2-3 βδομάδες με διαταγή 'Ακινήσια και όχι άσκοποι πυροβολισμοί'. Στο Κάντσικο απέναντι ήταν μια διλοχία του στρατού οι οποίοι νόμισαν ότι φύγαμε και έκαναν εξόρμηση. Μόλις έφτασαν στο ποτάμι τους χτύπησε το πολυβόλο μας. Αυτό τους αιφνidiάσε, τους πανικόβαλε και τους έτρεψε εις φυγήν. Φεύγοντας εγκατέλειψαν δυο τραυματίες στρατιώτες και παρότι τους φωνάζαμε να γυρίσουν να τους πάρουν δίνοντας το λόγο μας ότι δεν θα τους χτυπήσουμε, αυτοί δεν το έπραξαν τότε. Επέστρεψαν όμως το βράδυ και τους πήραν.

Ο στρατός επειδή δεν μπορούσε να καταλάβει τον Κλέφτη και τον Πύργο, έριξε βόμβες ναπάλμ και κατέκαψε τα δάση εκδιώκοντας έτσι τους συναγωνιστές από αυτά τα προπύργια. Επίσης έριξαν βόμβες ναπάλμ και στην πλατεία του Κάντσικου για να τρομοκρατήσουν τους κατοίκους του διότι το Κάντσικο το έλεγαν «Μικρή Μόσχα» και αυτό δεν άρεσε στους βασιλιάδες και στους μπουραντάδες.

Φύγαμε και πήγαμε στην Πάνω Αρένα όπου συνάχτηκαν 30 στρατηγοί μεταξύ των οποίων ο Μάρκος Βαφειάδης και ένας Ρώσος στρατηγός. Ο Τίτο τότε είχε κλείσει τα σύνορα και ο Πολιτικός Επίτροπος μας ανήγγειλε ότι 'χάσαμε το παιχνίδι'. Οπισθοχωρήσαμε στο πίσω μέρος του Γράμμου. Στις 29 Αυγούστου του 1948 έπεσε ο Γράμμος. Οι πρώτες φωτοβολίδες που έπεσαν ήταν από τον Πεντάλοφο. Ο Γράμμος φωτίστηκε σαν να ήταν μέρα και βλέπαμε τα ζώα να ανηφορίζουν και τους στρατιώτες να φωνάζουν 'Ζήτω ο Παύλος'. Εκεί εγκλωβιστήκαμε. Καταφέραμε όμως να ξεφύγουμε. Τότε ήρθε εντολή να χτυπήσουμε στην Αλιβίτσα Καστοριάς. Εγώ ήμουν στον 2ο λόχο όστις έμεινε οπισθοφυλακή μαζί με κάποιους σαμποταριστές από το Γράμμο. Οι σαμποταριστές ανατινάζανε τις εκτεθειμένες αποθήκες των ανταρτών για να μην πέσουν στα χέρια του στρατού.

Ο ταγματάρχης πήρε τη διλοχία και χτύπησαν την Αλιβίτσα. Έσπασαν το φράγμα και πέρασαν 3.000 αντάρτες στο Βίτσι. Εκεί σκοτώθηκε ο ταγματάρχης και ανέλαβε το τάγμα ο λοχαγός του 3ου λόχου Ηλίας Αλευράς, ο πατέρας του υπουργού Νάσου Αλευρά.

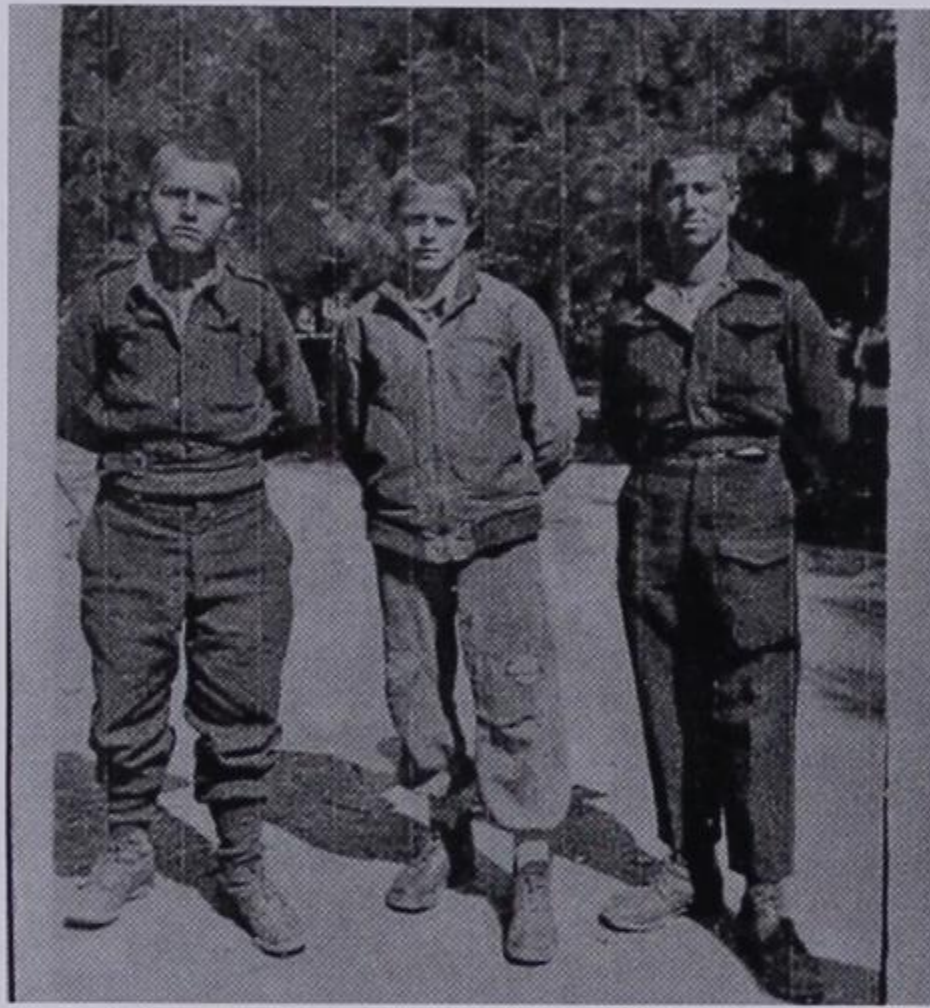
Ήρθε η ώρα και της δικής μας οπισθοχώρησης. Μας συγκέντρωσε ο λοχαγός και μας το ανακοίνωσε, προσθέτοντας ότι έχει τρεις μέρες πορεία. Ασφαλίσαμε τον εξοπλισμό μας για να μην κάνει θόρυβο κατά την μετακίνησή μας για το φόβο της ενέδρας. Αφού γεμίσαμε και τις τσέπες (!!!) από τις χλαίνες με αλεύρι, ξε-

κινήσαμε. Βαδίζαμε ολονυχτίς και ξημερώσαμε στο Γιαννοχώρι, απέναντι από την Αλιβίτσα. Κουρνιαίσαμε την ημέρα και συνεχίσαμε την πεζοπορία το βράδυ για το Βίτσι. Ξημέρωσε κι ήρθε ο 'γαλατάς', το αναγνωριστικό αεροπλάνο του στρατού. Πήραμε διαταγή να ρίξουμε ομαδικά κατά του αεροπλάνου. Το αεροπλάνο έβγαλε μαύρο καπνό δίνοντας το στίγμα των ανταρτών. Μετά από 500 μ. περάσαμε ένα απότομο φαράγγι κάνοντας τσουλήθρα και μπήκαμε στην Αλβανία για να αποφύγουμε το στρατό. Κι ενώ εμείς βράζαμε κουρκούτι, τα αεροπλάνα χτυπούσαν στο γάμο του Καραγκιόζη γιατί δεν μας πήραν είδηση ότι φύγαμε από εκεί. Τη νύχτα περπατούσαμε ρέμα - ρέμα μέσα στο νερό, και ξημερώσαμε στον Άγιο Δημήτριο Καστοριάς, κοντά στην Ιεροπηγή. Εκεί μετά από μέρες φάγαμε ψωμί και λαρδί. Εγκατασταθήκαμε στον Άγιο Αθανάσιο, απέναντι από την Ιεροπηγή. Έγινε διπλή επίθεση από το στρατό ήτις και απέτυχε.

Στις 20 Σεπτεμβρίου του '48 εδόθη εντολή να χτυπήσουμε μια πυροβολαρχία στη λίμνη της Καστοριάς, κοντά στην έξοδό της. Θα χτυπούσαμε αποβραδís, όμως καθυστερήσαμε περιμένοντας ενισχύσεις και τελικά η επίθεση έγινε στις 4 το πρωί. Εκεί τραυματίστηκε ένας συναγωνιστής. Το κόλπο του ταγματάρχη να φωνάξει ότι οπισθοχωρούσε ο Στρατός και να πάμε να τους συλλάβουμε, έπιασε. Τρομοκρατήθηκε ο στρατός και οπισθοχώρησε και έτσι καταλάβαμε το ύψωμα. Εγώ ήμουν σύνδεσμος στο λόχο και μου ανέθεσε ο λοχαγός να μεταφέρω τον τραυματία στο σταθμό επιδέσεως του λόχου (πρόχειρο νοσοκομείο). Εκεί βρήκα τη νοσοκόμα, την κ. Μαργαρίτα η οποία ήταν και η ίδια τραυματίας. Την ώρα που μιλούσαμε με τη Μαργαρίτα, έπεσε ένα βλήμα όλμου επάνω στον τραυματία και τον διέλυσε.

Επέστρεψα στο ύψωμα και πήρα συνοδεία 10 αιχμαλώτους στρατιώτες να τους μεταφέρω στο σταθμό επιδέσεως του τάγματος όπου και τους ανέλαβε ο λοχαγός για τα περαιτέρω. Σ' εμένα και έναν άλλον συναγωνιστή ανατέθηκε να μεταφέρουμε έναν τραυματία κατά την οπισθοχώρησή μας μέσα από δύσβατα μονοπάτια. Ανεβήκαμε το ύψωμα και κατεβήκαμε από την άλλη πλευρά, κάτω από το Δεντροχώρι και είδαμε το ποτάμι κατακόκκινο από το αίμα των ζώων που σφαγιάστηκαν από το στρατό θεωρώντας ότι ήταν ζώα των ανταρτών. Από την απέναντι πλευρά ήταν το ύψωμα Χελώνα και μας χτυπούσαν οι σφαίρες στα πόδια οπότε μας δόθηκε διαταγή να περπατάμε όρθιοι. Για καλή μας τύχη οι απέναντι σήκωσαν το κλισιοσκόπιο και αυτό μας γλύτωσε γιατί οι σφαίρες περνούσαν από πάνω μας. Περάσαμε στο απυρόβλητο και βγήκαμε ψηλά στο Μαλιμάδι. Εκεί ξανάδαμε τους 10 νεκρούς στρατιώτες τους οποίους σκότωσαν τα αεροπλάνα θεωρώντας τους αντάρτες. Πήγαμε στο ύψωμα Άγιος Αθανάσιος.

Στις 20 Οκτωβρίου του '48 έγινε νέα επίθεση από το στρατό και τότε ο λοχαγός μου είπε να πάω στη διμοιρία του Δημήτρη Τζούφα και να του πω να αντιμετωπίσει τον εχθρό «μέχρι τελευταίας ρανίδος του αίματός τους». Προχώρησα περίπου 200 μέτρα από τη διοίκηση του λόχου και εκεί άκουσα ομιλία και φώναξα «Δημήτρη Τζούφασα!» και άκουσα μια φωνή να με διατάζει «Ψηλά τα χέρια!». Πέταξα το όπλο και παραδόθηκα. Τότε ο

Ο Τάσος Μπλιθικιώτης (πρώτος από αριστερά) με δυο συγκρατούμενούς του, εξόριστος στη Λέρο.

λοχίας του στρατού σήκωσε το πόδι του να με κλωστήσει κι εγώ προσπαθούσα να τον αποφύγω. Τότε κοίταξα τον σκοπευτή στα μάτια κι εκείνος φώναξε με δυνατή φωνή στο λοχία: « Λοχία, δεν βλέπεις; 17 χρονών παιδί είναι. Έρχεται να παραδοθεί κι εσύ τον χτυπάς;» Έτσι το φασιστόμουτρο σταμάτησε να με κλωτσάει.

Με κατεβάσανε μαζί με άλλους αιχμαλώτους στο Α2 του τάγματος (Καστοριά) σε ένα συρματοπλεγμένο οικόπεδο για να μας ανακρίνουν. Αναγνώρισα τον φαντάρο Κώστα Βλάχο από τη Βούρμπιανη και του μίλησα. Έτσι έμαθαν στο χωριό ότι παραδόθηκα, και παρά τις 'φιλότιμες' προσπάθειες της θείας μου Αλεξάνδρας, σύζυγος Κων/νου Μπλιθικιώτη, να με τουφεκίσουν εμένα 'το παλιοτόμαρο', παρ' ότι κι ο γιος της ο Θωμάς Μπλιθικιώτης ήταν κι αυτός στο αντάρτικο, όπως ήδη έχω αναφέρει στην αρχή της διήγησης.

Με παρέμβαση του Μάρκου Βλάχου από τη Βούρμπιανη γλύτωσα τα χειρότερα. Μας μετέφεραν στην Κοζάνη όπου μας τάζαν σαρδέλες και ρέγγες. Μας είχαν σε σκηνή και δεν μας επέτρεπαν να βγούμε για την ανάγκη μας. Μας διέθεταν δυο δοχεία, ένα για το νερό κι ένα για την ανάγκη μας. Τη νύχτα καταλαβαίνεις τι μπέρδεμα μπορούσε να γίνει με αυτά τα δυο δοχεία.

Μετά την Κοζάνη μας πήγαν στη Λάρισα, περίπου 50 άτομα συναγωνιστές και συναγωνίστριες. Εκεί βρήκαμε 300 και πλέον άτομα στοιβαγμένα σαν τα πρόβατα στο στάβλο να κοιμούνται στο τσιμέντο μόνο με τα ρούχα τους. Για σώμα είχαν χαρτόνια και εφημερίδες. Βρήκα πολλούς πατριώτες, όπως τον Αποστόλη τον Κυρίση και τον Βαγγέλη το Ζούκα, τον Γιώργο Κίτα από τη Φούρκα, τον Γιώργο τον Παπανικολάου και τον Γιώργο το Δεσποτούλη από τη Ζέρμα, τον Τάκη Φασούλη από τη Λυκόραχη, τον Τάσο Μανώλη και τον ξάδερφό μου Θωμά Μπλιθικιώτη από τη Λαγκάδα, τον Θύμιο τον Κίτα από την Καστάνιανη, τον Δανιήλ Βασάκο από το Πληκάτι, το Βαγγέλη τον Ξάνθο από την Πουρνιά και τον Γιώργο το Ράππη από το Βρυσοχώρι. Εμένα με βάλανε στον 1ο θάλαμο. Δίπλα μου είχα έναν συναγωνιστή που είχε κομμένα και τα δυο του πόδια. Κάτι του ψιθύρισα και αυτός μου είπε: «Μη μιλάς, στα απέναντι κτήρια γίνονται βασανιστήρια». Πράγματι εκεί ήταν στελέχη και βαθμοφόροι του Δημοκρατικού Στρατού και τους ανάγκαζαν να φωνάζουν «Μάρκο λεν το μουλάρι μου, Μάρκο και τα' άλογό μου, Μάρκο και το γαϊδαρό μου», εμπαιζοντας έτσι το Μάρκο Βαφειάδη. Έστησαν πρόχειρα δικαστήρια και όποιους τους καταδίκαιζαν εις θάνατο τους πήγαιναν απέναντι στο Μιζούρλο όπου ήταν το σκοπευτήριο του στρατού και εκεί τους εκτελούσαν κατά ομάδες των 10 ατόμων. Όπως μου ανέφεραν οι Θεσσαλοί κρατούμενοι, κατ' αυτόν τον τρόπο εκτελέστηκαν περίπου 3.500 συναγωνιστές. Εμάς τους υπόλοιπους μας τάζαν κανονικό σισίπιο κι όχι ρέγγα-σαρδέλα.

Στο αντάρτικο ήμουν σε ανεξάρτητο επίλεκτο τάγμα Δημοκρατικής Νεολαίας της 15ης μεραρχίας Βοΐου-Γράμμου και ήμουν σύνδεσμος του λόχου. Ταγματάρχης ήταν ο Ηλίας Αλευράς, πατέρας του υπουργού Νάσου Αλευρά, όπως ξαναείπα παραπάνω. Λοχαγό είχα τον Κεραμάρη Αθανάσιο από τα Σέρβια Κοζάνης. Διμοιρίτης ήταν ο Λίτος Ιωάννης από την Αβδέλα Γρεβενών. Ομαδάρχισσα είχα την Πινακούδη Λαμπρινή από τα Μονόσπιτα Ναούσης.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛ. 14

Μια μέρα καθόμασταν στο λόχο και τρεις συναγωνιστές κάτι λέγαν στα κουδαρίτικα (μαστορική διάλεκτος) για τον λοχαγό. Μπήκα κι εγώ στη συζήτηση και ξαφνικά ακούμε πίσω μας το λοχαγό να λέει κι αυτός στα κουδαρίτικα «Τι ξεφλιάζετε, ωρέ κατσάλια;», (τι λέτε ωρέ σκυλιά;). Και τότε το βάλουμε όλοι στα γέλια γιατί μας έπιασε στα πράσα. Παραθέτω ένα ποιηματάκι που αναφέρεται στα μέρη που διεξήχθησαν κάποιες από τις μάχες:

«Ξυπνήστε εσείς οι σταυραετοί, παιδιά του '21
να δείτε τ' ανταρτόπουλα πώς πολεμούν
στο Γράμμο και στο Βίτσι,
στην Πίνδο, στη Μουργκάνα, στον Κλέφτη,
Γκόλιο, Καμενίκ, Πύργο και Πατώματα,
Νταμπούρι κι Αλεβίτσα, Μπέκοβικ και Μαλιμάδι,
Κόνιτσα και Φλώρινα.»

Εξορία στη Λέρο

Μετά τη Λάρισα μας πήγαν στις 'ΒΑΣΙΛΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ ΛΕΡΟΥ' για εκπαίδευση-αναμόρφωση.

«Άρχισε χέρι μου δεξί και θλιβερό να γράφεις
και συ κεφάλι πρόσεξε καλά να το συντάξεις.
Με πόνο παίρνω το χαρτί, με πόνο και την πένα.
Δώστε τα χαιρετίσματα, σ' όσους ρωτούν για μένα
Οι φίλοι μου με ξέχασαν, δεν είχαν πια φιλία
γιατί εγώ στη φυλακή κι αυτοί στα μεγαλεία.
Στη φυλακή τον άνθρωπο όλοι τον λησμονούνε.
Σαν εκκλησιά στην έρημο που δεν την προσκυνούνε.
Τύχη σκληρή και άπονη, μ' έχεις τόσο πολύ δικάσει
και μ' έριξες στις φυλακές, σε βάσανα και πάθη.
Μάνα, όταν με γέννησες, γιατί δεν μου το είπες
πως έχει ο κόσμος βάσανα, πως έχει ο κόσμος πίκρες.
Βάσανα, πίκρες και καημοί, αφήστε με να ζήσω
Αυτόν τον ψεύτικο ντουριά θέλω να τον γλεντήσω
Καρδιά μου γίνε σίδερο, καρδιά μου γίνε αμόνι
να σε χτυπούν αλύπητα τα βάσανα κι οι πόνοι.
Είχα καρδιά που έκανε ωραίο περιβόλι
Είχε τρεχούμενα νερά και τα ζηλεύαν όλοι.
Καρδιά μου πώς μαράθηκες, πριν έρθει ο καιρός σου
κι αμόλησες τα φύλλα σου, μαζί με τον ανθό σου;
Το βλέπεις εκείνο το πουλί που τρώει το απίδι;
Κι εμένα την καρδούλα μου την τρώει το μαύρο φίδι.
Μάνα, σου στέλνω γράμμα, λάβε το, με τρόπο άνοιξέ το
και με παράπονο πολύ, κάτσε και διάβασέ το.
Το γράμμα που σου έστειλα να μην το επετάζεις.
Σ' ένα ποτήρι με νερό να μου το εφυλάξεις.
Μάνα μ', εσύ απ' αυτού μαραίνεσαι
κι εγώ από δω λυπούμαι.
Τάξε κερι στην Παναγιά, ίσως κι ανταμωθούμε.
Αλάργα τα ματάκια μου δεν φτάνουν να σε δούνε.
Μόνο με πένα και χαρτί, γλυκά σε χαιρετούνε.
Το γράμμα μου ετέλειωσε και παύει η ομιλία.
Καλή αντάμωση να δώσει η Παναγία.
Το γράμμα μου ετέλειωσα και πέταξα την πένα.
Το φάκελο εσφράγισα με της καρδιάς το αίμα.»
Αυτά τα στιχάκια είναι γραμμένα το 1948-1950, τα χρόνια που ήμουνα κρατούμενος 1 μήνα στην Κοζάνη, 5 μήνες στη Λάρισα και ένα χρόνο στη Λέρο, εκεί που είναι σήμερα το τρελάδικο. Τον Απρίλιο του 1950 ήρθε ο βασιλιάς Παύλος στη Λέρο να μας απολύσει και να μας αποχαιρετήσει και βγάλαμε και μια φωτογραφία μαζί του για ενθύμιο. Μας έδωσε δε και μια φωτογραφία της οικογένειάς του ευχόμενος σε μας «Καλό Πάσχα!» κι εμείς του ευχόμασταν «Χρόνια Πολλά!» κι από μέσα μας «Λίγες μέρες!» Αυτή ήταν η πρώτη αποστολή που έφυγε με το "απολυτήριο" στο χέρι από τη Λέρο. Πάντως δήλωση μετάνοιας δεν υπογράψαμε.

«Η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ»

Περνώντας τα χρόνια, μεγαλώνοντας και τελειώνοντας τις οικογενειακές μας υποχρεώσεις, όλο και περισσότερο αναζητούμε τη γαλήνη του χωριού μας.

Όμως κάθε φορά μπαίνοντας στην πλατεία κάτι μου λείπει. Κι αυτό είναι το καφενείο της Βικτώριας Βάιλα. Αυτό το όμορφο και γραφικό καφενεδάκι με την επιγραφή «Η Συνάντηση».

Μοσχοβολούσε ο καφές αλεσμένος από τα χέρια της Νικολάκαινας, τα ταψιά με το ραβανί και το μπακλαβά, το γλυκό κεράσι, το υποβρύχιο, τα μεγάλα βάζα με τα ζαχαρωτά.

Όλα ξεκίνησαν το 1930 όταν ο Τηλέμαχος, γιος του Νικολάκη Βάιλα, πήγε στην Αθήνα να μάθει ζαχαροπλαστική. Ήταν 20 χρονών όταν άνοιξε το καφενείο και δούλεψε λίγα χρόνια αλλά τον σταμάτησε ο πρόωρος θάνατός του. Στη συνέχεια το κράτησαν ο αδερφός του Μιλτιάδης και οι γονείς του μέχρι που το ανέλαβε η Βικτώρια στα 25 της χρόνια.

Ανοιχτό από το πρωί μέχρι το βράδυ κάθε μέρα. Τις μπύρες τις πάγωνε με πάγο από το Βαθύλακκο και το τσίπουρο το έφτιαχνε η ίδια. Στα τραπεζάκια διεξάγονταν αγώνες πολύωροι στο τάβλι και την κολτσίνα.

Η αγαπημένη μας Βικτώρια δεν έκανε δική της οικογένεια αλλά είχε το σπίτι της και την αγκαλιά της ανοιχτή για όλους. «Καμάρι» και «Χρυσό μου» άκουγες συνεχώς από το στόμα της. Όλες οι εξυπηρετήσεις του χωριού γίνονταν από την Τύρο, τηλέφωνα, γράμματα, δέματα...

Ήταν ένας έξυπνος, δραστήριος και φιλότιμος άνθρωπος που την γνώρισαν και την αγάπησαν πολλοί αλλά δεν θα την ξεχάσει και κανένας.

Μετά 40 χρόνια δουλειάς και προσφοράς πήρε σύνταξη στα 65 της και έκλεισε το μαγαζάκι, το στολίδι της πλατείας, η «Συνάντηση» χωριανών και περαστικών.

Χάνοντας αγαπημένους της ανθρώπους, χάθηκε κι αυτή στον κόσμο της. Έναν κόσμο δυναμικό αλλά παράλληλα ευαίσθητο και καλά κρυμμένο μέσα της.

Θα τη θυμόμαστε πάντα!

ΜΠΟΥΛΑ Β. ΚΙΤΣΑΚΗ

ΔΗΜΟΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Στην συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου Κόνιτσας της 26-4-2010 συζητήσαμε σε πανηγυρικό κλίμα το θέμα της έκδοσης βιβλίων και παραγωγής CD με τοπικά τραγούδια και ντοκουμαντέρ, σε συνεργασία της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ιωαννίνων και της «ΗΠΕΙΡΟΣ ΑΕ», με υπεύθυνους του έργου τους Γεράσιμο Παπαηλία και Χαρητάκη Παπαϊωάννου και ειδικότερα των βιβλίων : α) «ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΙ ΞΥΛΟΓΛΥΠΤΙΚΗ στα Μαστοροχώρια Χιονιάδες, Γοργοπόταμος» σε επιμέλεια των Αικατερίνης Πολυμέρου-Καμηλάκη και Κωνσταντίνου Σκούρτη β) «Οικο-Τουριστικός οδηγός Κόνιτσας Μαστοροχωρίων» σε επιμέλεια του Χαρητάκη Παπαϊωάννου και κείμενα-φωτογραφίες των Χαρητάκη Παπαϊωάννου και Βασίλη Χρήστου γ) «ΚΟΝΙΤΣΑ μεθόριο κάλλος» σε επιμέλεια των Χαρητάκη Παπαϊωάννου και Θανάση Βακάλη δ) «Η Κόνιτσα και τα χωριά της, Πολιτισμού Ανατομή» σε επιμέλεια Βασίλη Νιτσιάκου και κείμενα των Βασίλη Νιτσιάκου, Βαρβάρας Παπαδοπούλου και Κωνσταντίνου Ζάχου ε) «ΜΑΣΤΟΡΟΙ ΧΤΙΣΤΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΜΑΣΤΟΡΟΧΩΡΙΑ ΤΗΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ» σε επιμέλεια των Αργύρη Πετρονιώτη και Βασίλη Παπαγεωργίου στ) CD με τοπικά τραγούδια, με ένθετο έντυπο σε επιμέλεια Νίκου Διονυσόπουλου και κείμενα των Βασίλη Νιτσιάκου και Γεωργίας Τέντα ζ) ντοκουμαντέρ «Μεταξύ βουνών και ποταμών» «Η Κόνιτσα και τα χωριά της» του Βαγγέλη Ευθυμίου η) Ντοκουμαντέρ «Inspired by nature, Konitsa and the surrounding» του Βαγγέλη Ευθυμίου θ) Ντοκουμαντέρ «Η Κόνιτσα και τα χωριά της, Περιήγηση στον τοπικό πολιτισμό» του Νίκου Ταμιωλάκη.

Η έκδοση των βιβλίων και η παραγωγή του CD και των ντοκουμαντέρ έγιναν μέσα στα πλαίσια του έργου «Ανάδειξη, Διάδοση και Προβολή του Φυσικού Κάλλους και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Επαρχίας Κόνιτσας».

Το αποτέλεσμα της έκδοσης και της παραγωγής υπερέβη και τις πλέον ευοίωνες προσδοκίες. Τα βιβλία, το CD και τα ντοκουμαντέρ θα αποτελούν στο μέλλον μέρος του Κάλλους του τόπου μας και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς μας, αφού με τον πλέον δυνατό τρόπο αναδεικνύουν το Φυσικό Κάλλος και την Πολιτιστική Κληρονομιά της Επαρχίας Κόνιτσας, που από 1/1/2011 θα αποτελεί πλέον και τον «Καλλικράτειο» Δήμο Κόνιτσας.

Αγαπητοί

Η γραφή και η τέχνη σας είναι μαστορική όπως των Μαστοροχωριτών κτιστάδων, των Χιοναδιτών ζωγράφων και αγιογράφων, των Τουρνοβιτών ξυλουργών και ξυλογλυπτών. Ο κόπος σας, το μεράκι σας, ο ζήλος σας, η αγάπη σας για τον τόπο μας, οι γνώσεις σας, το ξενύχτι σας για να δαμάσατε όλο το πλούσιο υλικό και να το παρουσιάσετε με τέτοια ποιότητα περιεχομένου και εμφάνισης σε όλους μας είναι ορατά από το διάβασμα και της πρώτης σελίδας κάθε βιβλίου, από το πρώτο τραγούδι, από την πρώτη εικόνα των ντοκουμαντέρ. Η προσφορά σας στο τόπο μας με το μοναδικό έργο σας δεν θα ξεχασθεί και δεν θα αφήσουμε να ξεχασθεί, τα βιβλία σας θέλουμε να βρουν την θέση τους στα χέρια

κάθε Κονιτσιώτη απανταχού της γης, κάθε επισκέπτη της περιοχής μας, κάθε βιβλιόφιλο και φιλοαναγνώστη, κάθε βιβλιοθήκης στην Ελλάδα και το εξωτερικό, το CD να ακουσθεί από κάθε μουσόφιλο αυτί και τα ντοκουμαντέρ να προβληθούν παντού. Προσεχώς, με την βοήθειά σας, θα παρουσιάσουμε το έργο σας στο ευρύτερο κοινό της περιοχής μας. Μέσα από το έργο σας μετρήσαμε και την βοήθεια για την πολύτιμη έκδοση των απλών πολιτών, που διέσωσαν ονόματα και γεγονότα, των εκλεκτών τοπικών περιοδικών, όπως των «ΚΟΝΙΤΣΑ», «Αρμολόι», «Κεράσοβο», «Καντσιώτικα», «Ασημοχώρι» κλπ του Μουσείου Πυρσόγιαννης κλπ, αλλά και όλων των ελληνικών και ξένων βιβλίων που χρησιμοποιήσατε ως βιβλιογραφία και τα οποία θα πρέπει να βρίσκονται συγκεντρωμένα στην Δημόσια Βιβλιοθήκη Κόνιτσας και στην Βιβλιοθήκη Δήμου Κόνιτσας.

Τα βιβλία σας, θα μας επιτρέψετε να πούμε, ότι ανοίγουν και σπουδαίο αναπτυξιακό δρόμο.

Η παράδοση δεν είναι μουσειακό είδος αλλά η ζωντάνια του δημιουργικού λαού που άντεξε στον χρόνο και γονιμοποιεί το σήμερα για να έχουμε ένα καλύτερο αύριο. Οι μαστόροι-μαϊστορές μας ήταν εμπειρικοί, την τέχνη την μάθαιναν από τον πατέρα τους, τον συγγενή τους, τον συγχωριανό τους, μέσα στο μαστορικό μπουλούκι. Σήμερα μπορεί να την μάθει με τέτοιους μαστόρους-καλλιτέχνες ως δάσκαλους μέσα σε οργανωμένη Σχολή.

Θα ξέρετε ότι στο Κέντρο Παιδικής Μέριμνας Αρρένων Κόνιτσας λειτουργεί τεχνική σχολή με ορισμένες ειδικότητες, όχι όμως όλες σύγχρονες και προσοδοφόρες, έχοντας μόνο αλλοδαπούς μαθητές, όπως αφγανόπουλα και αλβανόπουλα-τα δικά μας παιδιά αποφεύγουν τα προσοδοφόρα τεχνικά επαγγέλματα και προτιμούν το δημόσιο για να απολαύσουν τελικά την αεργία και την ανεργία- και είναι καιρός για μια δυνατή, σύγχρονη, πρωτοπόρα, πολυθεματική, τεχνική Σχολή, για να ξανακτίσουμε εμείς οι Κονιτσιώτες τον κόσμο, να ζωγραφίσουμε τα αρχοντόσπιτα, τώρα και το καθένα σπίτι, να αγιογραφήσουμε τις εκκλησιές μας, να φιάξουμε τον διάκοσμο των σπιτιών μας και των ναών μας, να γεφυρώσουμε το παρελθόν με το παρόν, να κάνουμε όμορφο το οικιστικό μας περιβάλλον και αγαπητά και κατοικήσιμα τα κτίσματά μας δημόσια και ιδιωτικά κλπ και για αυτό τον στόχο χρειαζόμαστε τις γνώσεις σας, το μεράκι σας, τον ζήλο σας, την αγάπη σας για τον τόπο μας.

Για το έργο σας, για την προσφορά σας, στον τόπο μας, από μας ΧΙΛΙΑ ΜΠΡΑΒΟ και ΧΙΛΙΕΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ και ζεστές ΕΥΧΕΣ να έχετε υγεία και για μελλοντικές επιτυχίες.

Με τιμή
Χαράλαμπος Εξάρχου
Δήμαρχος Κόνιτσας

ΔΙΟΡΘΩΣΗ

Το κείμενο "Μνήμες και διηγήσεις από τον εμφύλιο" του Γιάννη Καναβού, που δημοσιεύτηκε στο προηγούμενο τεύχος, ήταν απόσπασμα από ένα μεγαλύτερο κείμενο. Στη σελ. 9, αντί Δημήτρης Αποστόλου, το σωστό είναι Δημήτρης και Αποστόλης Γκούτσιος.

**«Ζωή χωρίς...»
(Ειδική διάκριση)**

Ξυπνώ. Έξω επικρατεί μαύρο.
Είναι όμως τόσο διάφανο.
Ο καθένας θα μπορούσε να το απολαύσει.
Εγώ όμως όχι...
Ο καθένας θα μπορούσε να το χορτάσει .
Εγώ όμως όχι ...
Όλα γύρω μου είναι τόσο όμορφα.
Εκτός από τη σχάρα του εργοστασίου.
Όλα γύρω μου είναι τόσο αρμονικά.
Εκτός από εμένα...
Είμαι παιδί μετανάστη, δηλαδή ένας .
Είμαι εξόριστος. Δεν αξίζω...
Τρομάζω ...Πετάγομαι...
κάρβουνα , σκόνη παντού... ήχοι...
το μαύρο θόλωσε , μπερδεύτηκε με την
αυγή...Δεν νιώθω τα χέρια μου.
Δε νιώθω τα όνειρά μου.
Στη λεωφόρο γλίστρησε κάθε ελπίδα
μου και τρέχει, τρέχει να φύγει,
να μου ξεφύγει.
Τα όνειρά μου γίναν εφιάλτες
Εφιάλτες όχι τρομακτικοί
Εφιάλτες κακοί.
Η καρδιά μου χτυπά πολύ γρήγορα
δεν ανασαίνω, κοιτάζω παντού
απορροφώ τα πάντα, τα πάντα που
είναι τόσο άσχημα, τόσο πικρά
Παρηγοριά μου... ψίθυροι...σιωπή, αιώνιες
Παύσεις . Κούραση...
Η σχάρα γελά χαιρέκακα.
Με διώχνει κι αυτή.

Πήρε τη θέση της Μάνας.
Της Μάνας μου.
Ο καυτός ατμός της σχάρας
ζεστές παλάμες, μητρικές
Γενναία γυναίκα.
Απαίσια ζωή.
Κούραση...
Ήχοι αλλοιωμένοι...
Οσμές σήψης...
Κούραση...
Πείνα της γεύσης...
Δάκρυα παγωμένα.
Επίθεση λυγμών...
Σ' εμένα...
Αυτά μου χάρισε η ζωή;
Εσένα φίλε μου;
Σε ποια κούραση , σε ποιόν ιδρώτα
πρέπει να σκαρφαλώσω...
με πόσο πείσμα να δαγκώσω
τη σκουριά της ζωής...
Σ' εμένα ...
Πόση λαχτάρα χάνεται ανάμεσα
σε γρανάζια...
ποια ξεπεσμένα όνειρα φωτίζονται
από τους φωτεινούς σηματοδότες...
τα δικά μου...
για λίγο ψωμί , για λίγο γάλα
τα πούλησα.
Ζωή χωρίς , Ζωή «Σκέτη».

**Ραχήλ Αγγέλου
Μαθήτρια Β' Τάξης
Πειραματικό Μουσικό Γυμνάσιο Παλλήνης**

